

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 3-banabos petit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.

Külföldi petit sora 60 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak pályájában.
 TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. ■
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF

Szombat, szeptember 2.

Mai számunk főbb közleményei:

- Egyetlen ellenzéki szónok.
- Három érdekes nyilatkozat.
- Mennyi adót fizetünk?
- Turínvalók a repülőnapra.
- Az aradi orvosok harca a munkásbiztosító pénztárra
- Tragikus fiú szeretet.
- Az „aranyifjú” váltól.
- Az egészségi felügyelő — Aradról.
- Udvariatlan operalgazgató.
- Erkölcstelel erkölcsrendészet.
- A kolera.
- Tarkaságok.

Kolera és obstrukció.

Arad, szeptember 1.

Az a humorista, aki egy jó vicc kedvéért az apját is csuffá teszi s az a riporter, aki egy szenzációért fölál-
 dozná a gyerekeit: az ötletek mesevilágából való. Az a parlamenti szónok azonban, aki egy fél perces hatás kedvéért nem sajnál kimondhatatlan károkat okozni az országnak, amelynek érdekei ő rája is bizvák: ez mátl fogva valóság.

Az obstrukció szolgáltatta ezt is. Benedek János volt a soron, hogy több óra hosszat technikázzék s hogy ez alatt, természetesen, a kormányt üsse. Ez magában nem volna olyan nagy baj. Nemcsak azért, mert a mai kormányverőket s az időhuzásból történő miniszterdöngetést nem veszik komolyan, de még ha komolyan vennék is, ez a kormány elbirja. A Khuen-Héderváry kormány egyáltalán nem hasonlít az előzőjéhez, amelynek tagjai csak dicséretet bírtak el, s

akiknél a dicséret sohase lehetett elég sok és elég vastag. Azt a vádat pedig, amelyet Benedek talált föl, nagyon könnyen elbirta; hogy a kormány nyolcvanöt interpellációra nem válaszolt. Akkor kellene elcsapni a kormányt, ha hivatalos dolgaikat, aktáikat félretéve, az ország minden részéből jövő kérések, panaszok, felfolyamodások és sürgetések figyelmen kívül hagyásával egyedül azzal bajlódnának, hogy a meginterpellált kisebb-nagyobb esetek fölől sürgős jelentéseket, vizsgálatokat kérjenek, s azokról siessenek a Házban választ adni, amelyeket az interpellálók nem vesznek tudomásul. Hiszen az interpellációk tulnyomó része is idővesztetetés céljából mondatik el; minek azt növelni a válaszszal.

Benedek János a hatás kedvéért, hogy kivilágosodjék, hogy a kolera ellen is az obstrukció a legjobb óvszer, azt is elmondta, mikép a kormány a kolerára vonatkozó interpellációkat se intézi el, a minek következei már mutatkoznak is, merthisz a kolera „nyakra főre szedi az áldozatait.”

A szónok tudta, hogy ez nem igaz. Ha igaz lett volna, akkor is okosabb kisebb lármát okozni vele, s nem fokozni a rémületet. Legalább más országokban így tesznek. Ha nem is tussolják el a járványt, legalább nem növelik a kárt, amelyet a járvány az ország forgalmának és más gazdasági érdekeinek okoz. Nálunk azonban más-

ként történik. Mindenki tudja, hogy az ujbpesti kolera-eset, ép a mintaszerű közegézségügyi intézkedések révén elszigetelten maradt. Az egészségügyi felügyelő, aki a kolera-ellenes védekezések figyelésére országos köruton van, s ma Aradon járt, elmondotta, hogy mindenütt a legmesszebb menő gonddal készülnek a járvány esetleges behurcolására. De az obstruktori lelkiismeretnek ez mindegy. Mellékes az, hogy a külföld még jobban megriad — „hiszen a parlamentben is beismerik, hogy a járvány nyakra-főre terjed”, — s hogy ezzel az ország tomérdek polgára szenved veszteséget, kellemetlenséget. Holott járványról szó sincs; a kolera miadössze egy nyakra és egy főre hozott pusztulást, ami miatt az egész országot fertőzött szinben hurcolni meg, — erős könnyelműség, hogy többet ne mondjunk.

Igy, ezen módokon védik és mentik ők az országot és a hazát. Azért, hogy az üres ülésteremben elhangozzék egy szónoki ostopattintás, egy kormány-veregetés, aminek esetleg hatása lehet, vagy a mi mindenesetre „stoff” egy beszéd számára, jöjjön koleras híre az ország. S ne nyugodjék meg a világ, hogy ahol kolera volt, ott a veszedelmet körülzárták, hanem inkább higgye, hogy itt sorba hullanak az emberek a kolerában, amaz egyszerű oknál fogva, mert a kormány nem válaszol az interpellációkra. S az ország érdekét ezek az urak istápolják, nem pedig a kor-

Kovács Veron.

Írta: Dr. Irsal Arturné,

Mintán a délelőtti órákban s délután is bizonyos ideig az utókon járt-kelt, hirtelen ott termett — maga sem tudta, hogyan — a nagy vásárosarnok mögött. Szörnyen éhes volt. Tegnap reggel óta, amikor is lakásadójától az utolsó csésze kávé és falat kenyeret megkapta s megmondták neki, hogy keressen más hajlékot, éhgyomron volt.

Valóban, azok könnyen beszéltek. Más hajlékot! De hol? Ki fogadja el? Ha már a koldushajlék-bért sem tudja kifizetni (hetenkint egy forintot), akkor hova? Nem, már a koldulás sem ment. Nagyon is sokan voltak. S a rendőrség erősen a sarkukban volt. Hát mit tegyen? Dolgozzon? Soha sem tanulta ezt meg s most, amikor az ötvenedik évében volt, igazán későn lett volna hozzáfogni.

Kezei tétovak és reszketők voltak a tulságos alkoholtól; lábai gyöngék s az egész kiszarolt test képtelen volt bármilyen megerőltetésre is.

Valahogy, anélkül, mintha akarni látszott volna, az asszony belépett a csarnokba. Nagy betivásban, pénteki nap volt s az óriási épületben hullámzottak s egymást lökdösték az emberek. Az állványok roskadásig tele voltak élelmiszerekkel. Mészárosok, hentesek

előtt ott lógtak a nagy, véres husdarabok, melyek a mi, az ilyenhez szokott szemünkben nem az undor érzését ébresztik, amelylyel különben a vért és nyers húst nézzük. Tarka, színes sorokban heverték ott a fényes héju almák és kérték állványaikon s felhalmozott főzelék-tömegek csalogattak oda vevőket. Amott a kenyérrillat ingerelte; itt a tejet mérték ki. Szalonna-oldalak lógtak alá étvágygerjesztően a szegekről. S a halkadakból ideáramló átható szag vegyült bele a különböző áruk többé-kevésbé kellemes illatokba.

Az öreg asszony hülye és merev tekintettel járt-kelt az elárusító helyek közt. Nem egy ember lökte meg durván; kedvetlen hangok jelezték neki, hogy utban van s az ugynevezett puttonyos asszonyok, akik zsákmányt leve szeltek át a tömeget, gyanakodva néztek rá, hogy nem konkurrál-e velők?

Kimerülten ült le végre egy léposőre, mely a felső emeletre vezetett. S amint a tömeg elzajlott előtte, amint illat-hullám követett illathullámot és szervezetét működésbe hozta, megjelentek előtte régen eltemetett, régen elsüllyedt képek.

Ott látta magát az egyik gyümölcsállvány előtt, ahol fényes aranyreinettek épen a ferdén ráeső napsugárban villogtak, mintha biborba és aranyba mártották volna azokat. Ott állt ő vörös-szőke hajával; a vastag haj-

fonatok a fején tornyosultak, mint az divat volt akkor, tejjehér nyakát a kacéron kivágott ruhában ide oda forgatván, nehogy figyelmét valamely járó kelő elkerülje. Ő volt akkor a legszebb lány a csarnokban; ő, a Kovács Veronka. Ezt mondta mindenki s ezt észrevette a francia konyhamester is, aki a nagy szállóban volt alkalmazva, aki ott vásárolt minden gyümölcsöt az öreg Kovácsnál.

Egy szép napon a Veronka főzési tudományt fedezett föl magában s konyhaleánynak állt be a szállodába. Kétfogatu bérkocsin vitette el Francois ur a vásárosarnokból s minden barátinője majd megpukkadt az irigységtől. Ott gyorsan avanszált.

Csak néhány hónapig volt Francois urnak a jobb keze, amikor egy átutazó bojár föl fedezte és magával vitte Bukarestbe. Onnan egy dalcsarnokkal lépett összeköttetésbe, ahol esténként pompás vállait, kacér orrocskáját és éles hangját mutatta be a bukaresti jeunesse doréének.

Ettől fogva utja sebesen ment fölfelé. Néhány közbeeső állomáson át Párisba került, egy elragadó szépen berendezett kis hotelbe. Egy pár arab mén volt befogva kocsija elé; a fogat mellett angol hátas ló, hogy legyen mi a reggel sétalovaglást tenni; volt cselédsége, ékszere...

Bizonyos ideig e szédítő magaslaton ma-

mány és a közigazgatás, amelynek munkája fáradsággal és gonddal elhárítja a járvány tovaterjedésének veszedelemet, de — hát nem felháborító ez! — ezenközben elfelejt az interpellációra válaszolni. Holott, ugyebár fordítva kellene tenni: válaszolni az interpellációra és a kolerát szabadjára hagyni.

Egyetlenellenzéki szónok

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 1.

A képviselőház ma két névszerű szavazás után folytatta a véderőreform tárgyalását. A Kossuth-párti Nadányi Gyula mondott beszédet a javaslat ellen sok derűtséget, de az ellenzékről helyeslést is aratva fejtegetéseivel.

Az ülésen Berzeviczy Albert elnökölt.

A baloldal olyan harcias jókedvvel fogadta a jegyzőkönyv fölolvását, hogy az elnök alig győzte csöngetéssel ellensúlyozni a zajongást.

— Eljen a nemzeti hadsereg! — kiáltotta Polónyi Géza. — Eljen a választói jog! — Eljen Justh Gyula! — Eljen a nemzeti politika! — hangzott egyre-másra az ellenzékről.

Elnök szakadatlan zaj közepete jelentette be, hogy Schiff Rezső kecskeméti lakos összeférhetetlenségi bejelentést tett Lengyel Zoltán ellen azon a címen, hogy zilahi mandátumát saját beismerése szerint is 140 ezer koronáért szerezte. A bejelentést az elnökség visszautasította, mert alaki kellékek hiányában szünetelt.

Csongrádvármegye és Pancsova város fölirtak az obstrukció ellen, a tolnai, segesvári, makói és dunaföldvári népgyűlések a katonai javaslatok ellen és a választói jog mellett. Ezekről a föliratokról Bikády Antal ellenindítványa folytán névszerű szavazás lesz.

A választóváros interpellációk jegyzékének fölolvása után Benedek János kérte az elnököt, sürgetse a minisztereket, válaszoljanak az interpellációkra, amint erre a házszabály is kötelezi őket.

Benedek beszéde közben bejött az ülésterembe Kossuth Ferenc, majd Apponyi Albert gróf. Az ellenzék tapssal és éljenzéssel fogadta őket. A tüntetés olyan zajos volt s annyiszor megismétlődött, hogy az elnök figyelmeztette a baloldalt: fölfüggeszti az ülést, ha a tüntetést abban nem hagyják.

Elnök kijelentette, hogy az elmaradt interpellációkat ezután külön jegyzékben is közölni fogja a miniszterekkel, hogy így is figyelmeztesse őket a válaszára.

A Ház többsége ezután névszerű szavazással az esztergomi és besztecenaszódi föliratok dolgában az ellenzék részéről beterjesztett ellenindítványokat elvetette s egy órákor rátért a véderőreform tárgyalására.

Nadányi Gyula Antal Géza tegnapi beszédevel foglalkozik. Antal gyönyörűségét találta benne, hogy sárral dobálja meg Apponyi Albertet és Kossuth Ferencet. Apponyi és Kossuth azonban elég nagyok arra, hogy egy márok sárral ne lehessen elborítani őket. Antal tudósok módjára ollóval dolgozott (Derűtség) s idézeteket nyirkált össze innen-onnan, közbe megsebezte az ollóval a nemzet vezéreit.

Zajos fölkiáltások jobbról: Nem ők a nemzet vezérei! Polónyi a nemzet vezére!

Nadányi Gyula: Az ellenzék gondoskodni fog róla, hogy a kormány ki ne szabadulhasson a mostani helyzetből.

Förster Aurél: Megbuknak, biztos! (Derűtség.)

Nadányi Gyula: A kormányon be fog telni a közmondás. A ki magára vette a jármót, megérdemli, hogy elpusztuljon benne. (Derűtség.) Obstrukció nem lenne, ha a nemzet tiszta választáson döntött volna. A kormány valósággal úgy viselkedik, mintba konkurenciát akarna csinálni Józsuának. Józsu megállította a napot, de a koránynak nem fog sikerülni a nemzetet megállítani azon az uton, melyen jogait követeli. (Derűtség, helyeslés balfelől.) Határozati javaslatot terjeszt be, a javaslatoknak napirendről való levétele iránt. Ezután részletesen foglalkozik a véderőreform anyagi és személyi terheivel, amelyek meghaladják a nemzet teherbíró képességét. A nemzet a honvédség fejlesztésétől nem zárkóznék el, ha nemzeti szellemet tapasztalna a hadsereg részében. Fabricius példája azonban hőszi időre elidegenítette a nemzet rokonérzését a honvédségtől is. A közös hadsereg iránt pedig a magyar társadalom egyenesen gyűlölettel viseltetik.

Fölkiáltások jobbról: Ez nem áll!

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy a közös hadsereg Magyarországra is, s így nem engedheti meg, hogy a Házban gyűlöletet hirdessenek ellene. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Fölkiáltások balról: Vigyázz Nadányi, mert téged is párbajra hívnak. (Derűtség.)

Nadányi Gyula azzal végzi beszédét, hogy a javaslatokat nem szavazza meg, s idézi An-

— Csak pihenek; már megyek is — felelt ő rekedt hangján.

— No hát! — dörmögött a tekintély-fiu és tovább ment.

Az asszony föltápáskodott. De amint menni akart, hirtelen rosszul lett. Az éhség s a pénztelenségből eredő, rákényszerített obstinencia érvényesült. Amikor egy pillanatra belékapaszkodott a korlátba, szeme a hulladék-kosárra irányult. Mohón kezdett benne turkálni. Kolbászhej, szalonnamaradék, kenyérdarab hevert abban visszataszító tömegben. Gyorsan kikeresett néhány darabot, amikor ugyanaz a hang szólt rá:

— Pfu! Nem szégyenli magát. Hisz ez undorító. El innen! Ez nem enni való. Csak nem akar kolerába esni!

Hanem a buzgó kis hivatalnok nem tudta befejezni kérdéseinek lajstromát Kovács Veron egészségügyi állapotára vonatkozólag. Mert a kezek hirtelen elbocsátották a kosarat, amelyet fogva tartottak. Egy pillanatra az öreg asszony pislogó szeme még a fiatal emberek pihent, azután szólanul összeesett.

Nagy mozgás keletkezett. Teherhordók, vevők, eladók, rakodók és semmittévők tolokodtak oda. Nézeteket hangoztattak; tanácsokat osztogattak; aggályokat fejeztek ki. Azután jött a mentőkocs, melyért a kis hivatalnok telefonált s Kovács Veron megint kétfogatu koscin hagyta el a vásárcsarnokot.

drassy Gyula gróf mondását: Mégis csak jó magyar embernek lenni! (Élénk helyeslés és éljenzés a baloldalon.)

Elnök az ülést két órákor berekeszti.

Mennyi adót fizetünk?

— Grosz Manó író ur. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 1.

A kereseti adóval megrótt aradi polgárok között, a kereskedők és iparosok hosszú sorában ma írók és hírlapírók is vonultak fel. Az írók összesen egyen voltak: Schmiedt Miklós személyében. A „Medve” szindarab és a versek szerzője majdnem meglegedetten fogadta, hogy írói jövedelmeiért 10 korona kereseti adót róttak reá.

— Tavaly harminc koronával adóztak meg! — mondotta.

A hírlapírók, akikre kereseti adó sulyosodik, négyen voltak. Grosz Manó, Franyó Károly (?), Bruckner Lajos és Károly József. Valamennyien a Magyar Könyvtérjesztő Vállalat részére árusítottak könyveket és ezért kapott jutalékuk után fizetnek (ha fizetnek) adót, nem pedig a hírlapírást. Egyébiránt a négy hírlapíró közül Grosz Manó és Franyó Károly egészen ismeretlenek Aradon, mint hírlapírók. Franyó Zoltán még van, de Grosz semmilyen keresetnévvaltozatban nem található. Miután azonban nem jelentkezett egyikük sem a kivétel ellen protestálni, az adókvető bizottság rájuk rótt a 16, 8 és 1—1 korona III. osztályu kereseti adót.

A bizottság holnap a következő adókvéteseket tárgyalja:

Szász Róbertné 40 kor., Kaltenhuber József 81 kor., Nagy Zsigmond 91 kor., Bogdán Gyula 96 kor., özv. Reiner Ferencné 100 kor., Schmitzer Ferenc 100 kor., özv. Szász Dénesné 101 kor., Aradvárosi kerületi kéményseprő 150 kor., kéményseprők. Major Ilona 27 kor., kenyérszár. Fischer Irén 142 kor., kéményseprő, Izsák Adolfné 11 kor., kép- és tükörkereskedő. ifj. Haubenreich Mihály 25 kor., Titeltober Vilmos 26 kor., Kreiniker Sándor 37 kor., Malics Vilbáld 26 kor., Kovács Miksa 44 kor. 40 fill., képfaragók. Aradváros kertészete, Csavár Dániel 19 kor. 20 fill., Puzár Sándor 22 kor., Olasz József 29 kor., Nagy Mihály 38 kor., Lacina Vencel 72 kor., Scherhag Aranka 96 kor., Schwoffer N. 105 kor., virágkereskedők. Klein Arthur 53 kor., Maidt Simon 65 kor., Mauthner Regina 67 kor., Nádor Gyuláné 85 kor., Weisz Mihály 140 kor., Glück Dezső 225 kor., Scherhag Ernő 305 kor., kézműárosok. Bohn Károly 37 kor., Szuppy Lajos 105 kor., Albrecht Ágoston 185 kor., kezyükereskedők. Mészáros János 11 kor., Tóth Pálné 81 kor., kimérők. Thomay Pál 4 kor., Knitzky Ignác 55 kor., Sohernberg László 21 kor., Jalkóczy Alajos 38 kor., kocsigyártók. Hegyessy Ferenc 15 kor., Bittenbinder János 45 kor., Tuzi Samu 21 kor., Davidovics Izraelné 34 kor., Rezik Albert 34 kor., özv. Szablóczy Gusztávné 39 korona, Nagy Antal 42 korona, Berger Róza 42 korona, Kremmer Sándorné 40 kor., K. Deák János 42 kor., Domokos János 9 kor., Ungureán János 48 kor., Spadi Manó 50 kor., Tabakovics Sándor 54 kor., Rieger Sándor 56 kor., Schriffner József 57 kor., Fényes János 58 korona 70 fillér, Deszek Imre 60 kor., özv. Krenner Sándorné 60 kor., Donnavel Fülöp 61 kor., Lungacsek Katalin 62 kor. korosmárosok. Báró Noposa Elekné 256 kor. söraktar, Kohn Samu 68 kor., Bleicziffer Vilmosné 71 kor., Schmiedt János 74 kor., Fried Miksa 20 kor., Baros Bihály 80 kor., Kurtág Mihály 84 kor., Vanicsek Mátás 86 kor., Széman Abraham 88 kor., Klein Ignác 95 kor., Ábend György 91 kor., Sipos Imre 110 kor., Friedmann Jakab 110 kor., Hersch Herman 98 kor., Frits Lajos 105 kor., Valenta András 121 kor., Reiter Miklós 123 kor., Bruderman Jakab 133 kor., Farkas Abraham 286 korona.

Az adókvető bizottság tekintettel a most folyó iskola beiratkozásokra, a könyv és papírkereskedők harmadosztályu kereseti adóját e hó 4-ike helyett e hó 5-én, kedden fogja megállapítani.

radt. Azután a szőke Veronique — amint neveztek — megbetegedett. Hosszabb gyógykezelésnek kellett alávetnie magát, mialatt előbb nagyon sovány, majd gömbölyű s hirtelen aránytalanul kövérré vált. Szőke haja kezdett kihullni: színe megváltozott s a tejfehér bőrn csunya, vörös foltok keletkeztek. Előbb lassan, de azután az esés törvényeinek megfelelő sebességgel mindig mélyebben bukott alá a szőke Veronique. Végül szülőhelyére került vissza, mint szeretője egy pincérnek. S azután még mélyebbre jutott alá mind alább, míg a koldustanyán kötött ki. ahonnan tegnap kiutasították.

Ez a rendes, steneotip története ama fénylő tűzijátékanyagoknak, amelyek valahogy éjjel egy réten égbe röppitettek, messzire elvilágítanak, kápráztató szikraeső alakjában szerteoszálnak, azután földre esnek, kiégnek s értéktelen hüvelyekké válnak.

La blonde Veronique ott ült tehát a vásárcsarnok léposóján. Ez volt a szép Kovács Veron: most öreg, rut, az alkoholtól puffadt éhség és nélkülözés által erőtlenné vált asszony.

S valamennyi kép közt, amely homályos és pislogó szeme előtt megjelent, csak az az egy volt eleven, hogy nincs hajléka és enni-valója.

— Mit ül itt? Mi dolga van itt? Puttonyos maga? Mutassa a számát.

Ezek a szavak pattantak el keményen szárazon s aki hangoztatta, fiatal ember volt valami vásárbiztos, vagy ehhez hasonló.

Három érdekes nyilatkozat.

— A Kossuth-párt értekezlete után. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 1.

A politikai élet előterében a mai napon a Kossuth-párt tegnapi értekezlete és a nemzetéhez intézett szózata állott. Ez volt ma a folyosói beszélgetések legfőbb témája, mialatt az ülésteremben tovább folyt a technikai obstrukció. Természetes, hogy a Kossuth-párt tegnapi határozatát többféle képen kommentálják.

A Justh-pártiak örülnek a Kossuth párt egyhangú határozatának, mert az véleményünk szerint az ellenzék egységes harcát jelenti. Hirdették is a folyosón erősen, hogy a tegnapi határozat a kormány sorsát megpecsételte. Justh Gyula ma maga is ily értelemben nyilatkozott:

— A Kossuth-párt határozata — mondotta — a legnagyobb meglepéssel töltött el. Ezzel végleg meg van pecsételve a kormány és a katonai javaslatainak sorsa. Ez a határozat csak siettetett az agóniát, amelyben a kormány már egy hónap óta leledzik. Tévedés azonban azt gondolni, hogy a függetlenségi és 48-as párt az általános választói jog árán elfogadta volna a katonai javaslatokat. A párt határozata azt mondja, hogy előbb alkottassék meg az általános, egyenlő és titkos választói jog és azután az új választói jog alapján összeülő parlament határozzon a katonai kérdések felett. A párt még abban az esetben is irtó háborút indított volna a véderőreform ellen, ha a Kossuth-párt nem is hozza meg tegnapi határozatát.

A munkapárt viszont egyáltalán nem tulajdonít jelentőséget a Kossuth-párt határozatának. Lehetetlenségnek tartja, hogy a két függetlenségi párt huzamosabb ideig egyetértessen. Khuen gróf miniszterelnök a Kossuth-párt határozatának jelentőségéről a következőket mondotta egy újságíró előtt:

— A Kossuth párt tegnapi határozata számításaimat a legcsekélyebb mértékben nem zavarja meg és semmi befolyással nem lehet a politikai helyzet kialakulására. Hogy az egyetértés az ellenzéki pártok között igen hiányos, azt a tegnapi értekezlet lefolyása is bizonyítja. Hogy személyvesztő formulákkal sikerült az egység látszatát megővni, az ezen a tényen mit sem változtat. Én különben szívesen venném, ha az ellenzék valóban egyetértene. Egyszerűsíteni a kormány számításait, ha csak egy ellenzéki állásponttal kellene számolnia. De úgy látom, hogy ettől még messze vagyunk. Végeredményében ezt a küzdelmet nem klubhatározatok fogják eldönteni, de az ország közvéleményének megnyilatkozása. Ettől pedig nekünk nincs okunk tartani.

A miniszterelnök nyilatkozata mellett igen érdekes az a kommentár is, amelyet ma egy kiváló politikus fűzött a politika legújabb eseményeihez:

— A Kossuth-párt határozatának az a nagy hibája van, hogy mindenkit kiakarván elégiteni, tulajdonképpen senkit sem elégit ki. A közvélemény igen világosan tette fel a kérdést, mely így szól: tudni akarjuk, helyesli-e az obstrukciót a Kossuth-párt, avagy nem? Erre a kérdésre nem kaptunk választ. Az egyszerű polgárok milliói végre is járattalanok azokban a politikai ravaszkodásokban, melyeket a Kossuth-párt az ő ugynevezett szózatában elhelyezett s amelyek csak taktikai sakkhúzások Justhék politikai reménykedéseinek leszállítására. Az ország Kossuthéktól nyílt állásfoglalást várt és kapott egy kertező nyilatkozatot, mely nagyon is átlátszó lepel a párt kebelében dülő ellen-

tétek befedésére. Egyetlen figyelemre méltó mozzanat a tegnapi értekezletben Kossuth Ferenc kijelentése. A legnagyobb ellenzéki párt vezérének ajkáról az obstrukciós harc céltalanságának határozott megállapítása is a meillett bizonyít, hogy az ellenzék tisztalátásu vezetői is érzik, hogy az ország nem áll mögötük. El kell érkeznii az időnek, amikor ennek a most már ellenzéki részről is beismert ténynek konzekvenciáit minden oldalon le kell majd vonni.

A pártonkivüli függetlenségek a Kossuth-párt tegnapi határozata alkalmából ma délelőtt a képviselőházban Károlyi József gróf elnöklésével értekezletet tartottak. Rövid vita után hozsájáruhtak Kossuthék határozatához és Kossuth Ferenc Szózatához. Félhívták végül a pártonkivüli képviselőket, hogy ezután még fokozottabb buzgalommal vegyenek részt a képviselőház ülésén. A határozatról értesíteni fogják mind a Kossuth-pártiak, mind pedig a Justh-pártiak elnökségét.

Értekezletre ült össze ma délben a képviselőházban a vitarendező-bizottság is. Megállapították a jövő hét parlamenti taktikáját. Értesülésünk szerint a jövő héten kevesebb lesz a technika és mind a két függetlenségi párt részéről több felszólalás várható.

A külügyminiszter Ischlben.

Ischlből jelentik: Aehrenthal gróf külügyminiszter Gaxern báró rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kíséretében 10 óra 25 perckor ideérkezett. A pályaudvaron Paar gróf főhadasegéd, Schiessl kabinetirodai igazgató, Mérey vatikáni nagykövet és Szápáry Frigyes gróf követ fogadták. A külügyminiszter holnap jelenik meg audiencián a király előtt s azután résztvesz az udvari ebéden.

Az argentinai husért.

Bécsből jelentik: A polgármester ma a miniszterelnöknek memorandumot nyújtott át az argentinai hus behozatala tárgyában. A memorandum kijelenti, hogy amíg az osztrák kormány megmarad azon álláspontja mellett, hogy az argentinai hus behozatalához Magyarország hozzájárulása szükséges, addig Ausztria, miután a tárgyalások megvaunak szakitva, nem juthat jogához. A memorandum arra a konkluzióra jut, hogy az osztrák kormány tényleg abban a helyzetben van, hogy az argentinai hus behozatalát megengedhesse még akkor is, ha a magyar kormány hozzájárulását megtagadja.

Az obstrukció ellen.

Szegedről jelentik: Szeged város törvényhatósági bizottsága ma rendkívüli közgyűlésen tárgyalta Rózsa Izsó dr. és 85 társa indítványát, amelyben az indítványozók a zavartalan törvényhozások érdekében indokolt feliratot kívánnak a Ház elé terjeszteni és ezzel a verscei hasonlótárgyú átiratot is elhintéztnek tekintenek. A közgyűlésen Rózsa Izsó megokolta indítványát. Rámutatott arra, hogy a hetek óta folyó obstrukció lehetetlenné tette az érdemleges parlamenti tárgyalásokat. Az erőszakos kisebbség a házszabályok hiányával visszaélve guny és neveltség tárgyává teszi a törvényhozást. Szükséges, hogy Szeged is megbélyegezze azt az ádátlan harcot. — Kelemen Béla Kossuth párti városatya azt javasolta, hogy vegyék le a napirendről Rózsaék indítványát, de a közgyűlés nagy többsége 94 szóval 12 ellen elfogadta az indítványt.

Versecről jelentik: Versec törvényhatósági joggal felruházott város mai közgyűlésén a szociáldemokraták és a velük egyesült radikális szerbek kísérletet tettek arra, hogy Versec ismeretes obstrukció ellenes határozatát ellensúlyozzák. A szövetséget közgyűlési ellenzék éppen ezzel a céllal azt indítványozta, hogy szavazzanak bizalmatlanságot a kormánynak. Az indítványt tulnyomó többséggel elvetették.

Tudnivalók a repülőnapra

— Az utolsó intézkedések. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 1.

Csermák János vasárnapi felszállásától már csak egy nap választ el. Ezen az utolsó napon már csak a végső intézkedéseket teszi meg a rendezőség a reptőlterén, amely teljesen készen várja a vasárnapi nagy közönséget.

A rendezőség a következőkben tudatja a jegyelárusítás, közlekedés, versenyrendezés körül a közönség kényelmére foganatosított intézkedéseit.

1. Belépti-jegyek e hó 3 án délelőtt 10 óráig az Andrassy-teri üzletekben kaphatók. Délelőtt 10 órától kezdve a városban tizenkét pénztár fog működni. A pályaudvaron a kijárat előtt, a Karolina-utca sarkán, a Hungária-kávéház, a Központi- és a Városi-kávéházak előtt, a Szabadságtéren, a pályára induló autobuszok felszállási helyén (Fehér Kereszt-kávéház előtt, a Deák Ferenc-utca több pontján sa repülőpályára nyíló utcák torkolatában.) Ezen utcákból a térre csak a megváltott jegy felmutatása mellett lehet jutni.

2. Minden jegy — a legolcsóbb is — korlátokkal elkerített helyre szól s a téren se jeggyel, se anélkül senki nem tartózkodhat s itt tartózkodni rendőrileg is tiltva lesz. A közönség baleset ellen biztosítva van a fizetett helyeken ennél fogva a pályára belépni a jeggyel bíró közönségnek sem szabad s az itt előforduló balesetekért felelősséget senki sem vállal.

3. Vasárnap délután 2 órától kezdve az autobuszok a Városi-kávéház elől indulnak a repülőpályára. Az autobuszokra — tolongások elkerülése céljából — csak a megváltott belépti-jegy felmutatása mellett lehet felülni.

4. A pályán minden rendű hely ugyanolyan színű zászlókkal lesz jelezve, amilyen az illető helyre szóló jegy. A közönség könnyen megtalálhatja azt a helyet, melyre jegyet váltott, ha azt a bejáratot keresi, amelynél ugyanolyan színű zászló áll, amilyen színű az ő jegye.

5. A Fehér Kereszt előtt zászló fogja informálni a közönséget arról, hogy kint a pályán lesz-e felszállás, vagy sem. A fehér zászló azt fogja jelenteni, hogy a pilóta okvetlenül repül, a fekete zászló azt, hogy felszállni nem lehet.

6. A repülő-pályán háromféle zászló-jelzés lesz. Piros zászló: a pilóta azonnal felszáll, fehér zászló: a szél még erős, de felszállás lesz, fekete zászló: lehetetlen repülni. — Itt megjegyezzük, hogy az eső nem akadály a repülésnek.

7. A rendezőség kéri a közönséget, hogy belépti jegyét feltűnő helyen viselje, a jegy hiánya új fizetést igényel.

8. A pályán a rend fentartására katonaság, gyalogos- és lovas-rendőrök és karszallagos rendezők fognak felügyelni. A rendezők fehér vagy piros karszallagot viselnek. A rendezőség kéri a közönséget, hogy esetleges panaszával kint a pályán a piros karszallaggal bíró rendezőkhöz forduljon.

9. Fogatok és autobusz a tribünök előtti uton állanak meg, a pályára be ezek sem hajthatnak.

10. Buffetről a közönség részére gondoskodás történt.

A kolera.

— Az ujbpesti zárlat. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 1.

A székesfővárosi tiszteli főorvosi hivatal jelentése szerint sem tegnap, sem ma nem történt koleragyanus megbetegedés a fővárosban. A vesztégyárban levő emberek is mindnyájan jól érzik magukat. A főváros tanácsa elrendelte, hogy a Haller-utca és Üllői ut sarkán levő 8 Döcker-rendszerű és 8 Árkay-rendszerű hordozható kislakást a fertőtlenítő-intézet mögé szállítsák s ott alakítsák át olyanformán, hogy kolera idején megfigyelő állomásul szolgáljanak. Ujbpesten szintén nincs baj, csak az elrendelt zárlat okozott nagy zavart.

Mint ismeretes, a belügyminiszter elrendelte Ujbpestre a zárlatot olyanképen, hogy onnan semmiféle ragályfogó tárgyat nem szabad kivinni. A rendelet végrehajtását a rendőrségre bízták, amely aztán igazán alaposan végzi a dolgát. Az egész határt ötvennégy rendőr őrzi, még pedig olyan buzgalommal, hogy szinte megbató. Vagy tévesen kapták az utasítást, vagy a derék rendőrök félreértették a rendeletet, amely világosan felsorolja, hogy melyek azok a gyanus tárgyak, amelyeket tilos átbocsátani a határon.

A tulbuzgó rendőrök azonban nemcsak a gyümölcsöt, zöldséget, rongyot, szennyes ruhát s más effélét nem engednek kivinni Ujbpestről, hanem a tilalmat kiterjesztik az asztalosok új buterára, a fűszerekek szállítmányára, a kenyérre és péksüteményre. Természetes, hogy ez a drákói eljárás nagy forradalmat szült Ujbpesten s a városházát valósággal megostromolják a határról visszakergetett emberek.

Még nagy a bizonytalanság a határon, de remélhető, hogy ez csak a zárlat első napján van így s a másodikon már a rendőrök istudni fogják, mi az a ragályfogó tárgy.

Különben ma reggel asszonyforradalom is volt Ujbpesten, ami talán még kellemetlenebb, mint a másik. Ugyanis Ujbpest nem kapott ma reggel tejet, amellyel Károlyi László gróf megyeri uradalma szokta ellátni a várost. Az uradalomban is féltremagyarázták a zárlatot, még pedig olyan módon, hogy nemcsak kivinni nem szabad Ujbpestről gyanus tárgyat, hanem bevinni sem. Az uradalom — miért miért nem — a saját tejét gyanusnak tartja s ezért ma nem szállított Ujbpestre.

Különben Ujbpesten nem fordult elő újabb koleras megbetegedés s az az egy beteg, akit a járványkórházban ápolnak, már jobban van s ágyon kívül tölti a nappalt.

A fertőtlenítést a budapesti fertőtlenítő intézet emberei napról-napra szorgalmasan folytatják s ezzel nagy hálaforrás kötelezik Ujbpest lakosságát, mert jórészt nekik köszönhető, hogy a kolera nem terjedt el.

A kolera külföldön.

Üszküből jelentik: Tegnap ismét harmincöt ember betegedett meg koleraiban s ezek közül tizenötön halak meg. A járvány gyors terjedése nagyon aggasztja a lakosságot, amely a városi hatóságok támogatására bizottságot alakított.

Konstantinápolyból jelentik: Tegnap óta valósággal járványosan lép föl a kolera. Tegnap hetvenen betegedtek meg és huszonötön haltak meg koleraiban. Ez azonban csak a hivatalos statisztika, mert ennél sokkal több esetet titkolnak el. Nagy aggodalmat kelt az a hír, hogy a vízvezeték vize meg van fertőzve és hogy a bujukkerei sörgyárat a sörben talált bacillusok miatt bezárták. A kolera terjedését

különösen az anatóliai csapatok visszatérésének tulajdonítják. A szerviburumi táborban ötezer katona föllázadt, mert a tisztek nem engedték meg nekik, hogy a rossz vízből igyanak. A hadügyminiszter a táborba sietett s megnyugtatta a katonákat.

Erkölcstelen erkölcsrendészet.

— A berlini rendőrség botránya. —

Távirati tudósítás.

Berlin, szeptember 1.

A hirbejt Eulenburg-pörrel bemocskolt berlini erkölcsök most ujjabb, világgraszáló botrányt provokáltak. Ezuttal nem a hadsereg, nem is az udvarképes arisztokrácia körében ütötte föl fejét a perverz erkölcslelelés, hanem egyenesen a berlini rendőrség erkölcsrendészeti osztályában. Ariknek hivatása örködni a félvilágba sülyedt szerencsétlenek fölötte, rutul visszaélték ezzel a hatáskörükkel és szerelmet meg pénzt zsaroltak a rendőri felügyelet alatt álló leányoktól.

Egész Berlin a kínos szenzáció hatása alatt áll. Már régebben suttoztak az erkölcs-ésbűnök bűnös manipulációiról, de most a rendőrség egészen kétségtelen adatok birtokába jutott. Egyelőre nyolc hivatalnokot fölfüggesztettek állásától. Ezekről kiderült, hogy nyilvános nőekkel állandó viszonyt folytattak, még pedig nem szerelmi alapon, hanem hivatalos hatalmuknál fogva. A leányok nem tudták elutasítani őket, aiktól egzisztenciájuk függ, sőt állandóan pénzelték a rendőrtiszteket. Természetes, hogy ennek ellenében mindenféle előnyöket élveztek, aminek viszont a gondjukra bizott erkölcsrendészet vallotta súlyos karát.

A vizsgálatot maga Jagow, a rendőrigazgató vezeti, aki megállapította, hogy számos esetben gyermekleányok ellen is merényletet követtek el a rendőrtisztek. A leányokat megbecstelenítették, aztán rábeszéltek, hogy helyezkedjenek rendőri felügyelet alá, mert ezzel új médiumokat nyernek a pumpolásra. Számos tisztességes leányt elcsábítottak ilyen módon. A visszaélések régóta tartanak és valószínű, hogy Jagow erős keze még több tisztviselőre lecsap.

A sok támadásnak és kellemetlenkedésnek kitett berlini rendőrségnek még nem volt ilyen súlyosan kompromittáló botránya, mint a mostani.

VIDÉK.

Megvett erdőbirtok. Megirtuk ez év elején, hogy hosszú küzdelem után sikerült a szemlaki közbirtokosságnak a közalapítványi erdők egy részének megvásárlása. A közbirtokosság, melynek érdekeit Hunyár Algernon szolgabíró képviseli, most már véglegesen megkötötte a szerződést a szemlaki közalapítványi erdők megvételére nézve. Az erdőnek Pobára és Hada nevű részleteit vásárolták meg 871.340 korona vételárért. Ebből az összegből a Pobára 333 és 121 hold kiterjedésű parcelláért 517.400, a rajta levő fáért 58.000 korona, a Hada 146 és 61 holdnyi talajáért 298.400 korona, a fáért 540 korona jut. A vételarat a vevők a következőképen fizetik: a fa árát és a földérték egy harmadát előzetesen. Ezt az összeget, nevezetesen 172.466 és 97.800 koronát, már ki is fizették a szemlakaiak. A hátralékos összeget tíz év alatt kell törleszteni. A szerződés a közalapítványok igazgatóságára csak feltételeken kötelező, illetve csak legfelsőbb királyi jóváhagyás után válik azzá. Ennek a jóváhagyásnak elnyerése végett most terjeszti föl Aradmegye alispánja az adás-vételi szerződés iratait a kabinetirodához.

Az egészségi felügyelő — Aradról.

— Beszélgetés Kaiser dr.-ral. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 1.

Megirtuk ma, hogy Kaiser Károly dr. belügyminisztériumi közegészségügyi felügyelő Aradra érkezett, hogy itt az egészségügyi intézményeket megvizsgálja. Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott a közegészségi felügyelővel, aki utjáról, küldetéséről és aradi tartózkodásáról a következőket mondta el:

— Előrebocsátom, hogy nem kolera-ügyben járok. Három hónappal ezelőtt küldtek ki a minisztériumból köruttra és akkor még hirehamva sem volt Magyarországon a kolera. És úgy látszik az azóta észlelt koleraesetek sem keltenek nagy izgulmat a közegészségügyi osztálynál, legalább is sem engem, sem a többi utazó kollégáimat nem szólítottak idáig vissza a központba, hogy azután koleras vidék védelmét vegyük át. Megbizásom olyan általános közegészségi vizsgálat fogantatása, aminőt átlag csak minden harmadik-negyedik évben tartunk. Már bejártam Torontál-, Krassó-Szörény- és Csanádmegyét, Aradra Makóról jöttem. Mindjárt tegnap megtekintettem Prohászka László dr. tb. főorvos kalauzolása mellett a vízvezetési berendezést. A csatornázást is meg akartam vizsgálni, erre azonban majd csak ma kerül sor. Néhány gyártelepen vizsgálatot tartottam. Így voltam a szalmapapirgyárban is. Valamelyes kellemetlen szagot tapasztaltam, de az igazán csekély volt. Különben talán még a gyár éjszakai dízemét is megnéztem. Általában megvizsgálom mindent: szállodákat, üzleteket stb. Ha Aradon befejeztem a vizsgálatot, akkor Borsos Béla dr. vármegyei tiszteli főorvossal a nagyobb aradmegyei községeket látogatom sorra.

— Érdekes tapasztalatokat tettem már az eddigi körutamon is. A múlt évi kolera-veszedelemnek meg van a hatása: Ugy védekeznek, olyan kitűnően el vannak látva óvófelszerelésekkel a kolera ellen, még a kisebb községek is, hogy veszedelmes arányban aligha terjedhet el most már magyar földön a kolera. Egy-egy besurranó esetet nyomban elcsipnek a községi orvosok is, akik már kellő figyelemmel és hozzáértéssel ismerik föl a járványt és azután a mindenhol rendelkezésre álló elkülönítés, fertőtlenítés, járvány-kórház és a többi óvintézkedés elfojtja a veszély további terjedését. Ez máris megnyugtató tapasztalata utamnak.

A múlt esztendőben ilyenéjt bezzeg nem volt ilyen veszélytelen a helyzet. Ma is jól emlékezem még a mohácsi nehéz napokra, amikor igazán nagy munkát kellett végezni ottani orvosok támogatásával, hogy a kolera terjedését megszüntessük és a Mohács szomszédságában vadászó német császártól elrekeszszük. A mohácsi 78-80 betegedéssel járó járvány leginkább az volt az oka, hogy a köznép elitkolt, a csendőri asszisztenciával kutató hatósági orvos elől pincébe, padlásra rejtette a betegeket és csak akkor került elő a kolera — amikor már meghalt.

Kaiser Károly dr. a mai napon délelőtt a nagykiterjedésű Neuman féle szeszgyárat, délután pedig a Westinghouse gyárat vizsgálta meg és mindent rendben talált. Megvizsgálta a közbeeső vendéglőket, kocsmákat és kávéházakat is a közegészségi felügyelő.

Az aradi orvosok harca a munkásbiztosító pénztárral.

(Megkezdődött az ellentállás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 1

Aradon az orvosok sztrájkja, — vagy ahogyan ők mondják: passzív rezisztenciája — szinte járványszerűleg jelentkezik minden őszön. A munkásbiztosító pénztár, a koalíciós kormány tökéletlen alkotása nem tud velük hosszú időre megállapodni, hanem csak pár hónapos fegyverszüneteket tartanak, hogy aztán újult erővel törjön ki a harc a hadviselő felek között. A múlt évben lejárt szerződést nem kötötték meg újól, hanem csak pár hónapra meghosszabbították. A legutóbb meghosszabbított szerződés terminusa szeptember elsején lejárt nélkül, hogy rendezték volna a viszonyt a pénztár és az orvosok között. Mint az Aradi Közlöny megírta, az aradi pénztári orvosok azt követelték, hogy a pénztár utasítsa a békés-nyulat tiz sztrájktró orvost arra, hogy azok belépjenek az orvosszövetségbe és kérjenek to-
ceánatot megbárított kártársaitól. Az aradi munkásbiztosító pénztár viszont azt állítja, hogy ezt az orvosok csak ürügyül használják föl, mert be nem vallott céljuk az, hogy nem engedik megukat a pénztár fegyelmi szabályzata alá venni s addig bénítják meg a munkáspénztár működését, amíg az kénytelen lesz megadni magát és teljesíteni az orvosok ama kívánását, amelynek értelmében ők nem vonhatók a pénztár fegyelmi szabályzata alá.

A pénztár mai üléséből valamennyi orvost elbocsátottnak nyilvánították és pályázatot hirdet a megüresedett állásokra. Egyben megbízott tizenegy aradi orvost, hogy külön díj ellenében kezeljék a pénztár betegeit. Ez a tizenegy orvos azonban nem vállalta a megbízatást és szolidáris a kártársaival. A dolog most tehát olyan stádiumban van, hogy a pénztárnak nincsenek orvosai.

Részletes tudósítáunk itt következik:

(A munkáspénztár határozatai.)

Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága a ma délelőtt tartott ülésén foglalkozott a pénztár orvosi karának azon határozatával, mely szerint állásaikat szeptember 1-ére felmondták s a pénztár szolgálatából kiléptek.

Az igazgatósági ülésen, melyet ifj. Czeiler István alelnök vezetett Bak Sándor ügyvezető igazgató ismertette a helyzetet, mely szerint az orvosi kar a mai napon már szerződéses szolgálatot nem teljesít és így az igazgatóságnak kell gondoskodnia arról, hogy a pénztár tagjainak orvosi gyógykezelése fennakadást ne szenvedjen. Egyben jelentést tett arról, hogy az orvosok az eddig általuk kezelt pénztári tagok lakás és névjegyzékét nem szolgáltatták át, ez adatokat azonban még a délelőtt folyamán a pénztár tisztviselője beszerezte.

Az igazgatóság az ügyvezető jelentését tudomásul vette s egyhangulag elhatározta, hogy az orvosoknak állásukról való lemondását tudomásul veszi s miután az orvosok által teremtett kényszerhelyzetet tekintve nincs módjában másként intézkedni, a szolgálat további teljesítésétől őket felmenti s ezen határozatról az orvosok mindegyikét külön-külön írásban értesíti. A pénztár tagjainak akadály nélküli orvosi ellátását illetőleg az igazgatóság egyhangulag a következőképpen határozott:

Aradváros területéhez tartozó pénztári tagoknak kezelésére az igazgatóság fölhatalmazta Borsos Béla dr., Groszmann Emil dr., Herz Andor dr., Mann Adolf dr., Kiss Dávid dr., Prohászka László dr., Schreiber Vilmos dr., Stauber

Andor dr. orvos urakat. Ezután az orvosi szolgálatnak minél rövidebb időn belül való rendezése és a régi kerékvágásba való helyezése érdekében az igazgatóság egyhangulag elfogadta az országos pénztár által kidolgozott orvosi szolgálati és illetmény szabályzatokat és ezeknek alapján úgy a helybeli, mint a megyei orvosi állásokra rövid lejáratu pályázatot hirdet s a megüresedett orvosi állások mindegyikét választás útján betölti. Hogy a betegeknek szanatoriumokba, fürdő- és üdülőhelyekre való elhelyezése fennakadást ne szenvedjen, a felülvizsgálatokat eszközölő orvosi tanács munkálatainak belügyminiszteri díjszabás szerinti végzésére az igazgatóság Schreiber Vilmos és Herz Andor dr. orvosokat kérte föl.

Az igazgatóság Reisinger Sándor, Babucz Lajos, Reinhart Gyula, Mádi Sándor, Varga Ferenc, Hegyi Albert, Glück Károly és Schiess Antal hozzászólásai után elrendelte a hozott határozatoknak hirdalpokban és hirdetményekben való közzétételét és különösen annak hangsúlyozását, hogy az aradi és aradmegyei hatóságok, valamint a pénztár munkaadó és biztosított tagjai a legmesszebbmenő módon támogassák a pénztárt jelenlegi helyzetében, melynek előidézésében a pénztárnak vagy vezetőségének semmi része sem volt.

Az igazgatóság határozatainak lényegét az alábbi hirdetmény tartalmazza:

Fölhívás a pénztár munkaadó és biztosított tagjaihoz.

A pénztár igazgatósága tudomásul vevén orvosainak fölmondását, folyó évi szeptember 1-től kezdődőleg az orvosi gyógykezelés ellátása tekintetében a következőképpen rendelkezett:

1. Az igazgatóság fölhatalmazása alapján az alábbi orvosok jogosultak a pénztár terhére a beteg tagokat a belügyminiszteri díjszabás szerint kezelni.

Aradon: Borsos Béla dr. Luther-tér 2., Groszmann Emil dr. Erzsébet-körut 32., Herz Andor dr. Simonyi utca 14., Kiss Dávid dr. Eötvös utca 8., Mann Adolf dr. Salacz-utca 4., Prohászka László dr. Szabadság tér 17., Schreiber Vilmos dr. Erzsébet körut 7., Stauber Andor dr. Gáj-Séga. Szakorvosok, akik a pénztár terhére kezelhetnek:

Issekutz László dr. szemgyógyász Széchenyi-utca 2.

Adler Imre dr. gyermekgyógyász, Eötvös-u. 11. Singer József dr. bőr- és bujakórosok kezelése. Weitzer János-utca, Minorita-palota.

2. A pénztári tagok, akár fekvő, akár járó betegek, a fentebb felsorolt orvosok gyógykezelését tartoznak igénybe venni. Más aradi orvos által nyújtott kezelésért a pénztár nem szavatol és annak költségeit nem téríti meg, kivéve hatóságilag igazolt sürgős esetekben származó orvosköltségeket. Sürgős orvosi beavatkozást igénylő esetekben (vérzés, első segély stb.) egy ízben bármelyik aradi orvos kezelése igénybe vehető, de a további kezelés a pénztár terhére csak a pénztár által megbízott orvosok részéről történhetik.

3. A pénztár fölkeri a fekvő betegeket, hogy miként eddig is — lehetőleg a pénztár terhére menő kórházi kezelést vegyék igénybe.

4. A pénztári tagok és jogosult hozzátartozók az orvosok által kapott minden gyógyszer-vényt — kivéve az azonnal elkészítendő jelzéssel ellátottakat és a gáj-ségai orvos által kiállítottakat — tartoznak elkészítés előtt a pénztári hivatalban lebélyegzés végett bemutatni. Azon orvosok által irt vényeknek költségeit, akiket az igazgatóság a tagok kezelésére nem hatalmazott föl, a pénztár nem téríti meg. Itt is kivételnek azon gyógyszerköltségek, amelyek igazolt sürgős kezelési esetekben merültek föl.

5. Az Aradon lakó, továbbá az aradi létszám-ban vezetett tagok táppénzsegélyeit és egyéb készpénzbeli segélyeit orvosi bizonylatok alapján a pénztár központi pénztáránál mindenkor azonnal kifizetjük.

6. A vidéken lakó pénztári tagok keresetképtelen betegség esetén ennek tartamára kétszeres táppénzt, keresetképtelenséggel nem járó betegségnek, valamint családtagoknak betegsége esetében pedig az igazolt orvosi és gyógyszerköltségek fedezésére és ezeknek erejéig egyszeres táppénzsegélyben részesülnek. A keresetképtelenség tartamát orvosi bizonylat, ilyennek hiányában a munkaadó és bizalmi férfi igazolják. A pénztár igazgatósága nyomatékosan fölkeri a munkaadókat és biztosított tagokat, hogy a pénztárt az orvosi kar által földeztet áldatlan helyzetében minden tekin-

tetben támogassa, a szinte elkerülhetetlen nehézségeket, bármilyen részről történő esetleges visszaéléseket, azonnal a pénztár tudomására hozzák, hogy az igazgatóság vagy elnökség megfelelően intézkedhessék. Arad, az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1911. szeptember 1-én tartott üléséből: Bak Sándor, titkár, Ifj. Czeiler István, ig. elnök.

(Összetartanak az orvosok.)

A munkásbiztosító pénztár orvosai ma délután fél hat órakor intézőbizottsági ülést tartottak, amelyen megvitaták a teendőket és megállapodtak abban, hogy az alábbi Felhívást intézik a kerületi munkásbiztosító pénztár tagjaihoz:

„Az aradi pénztári orvosok nem szüntették be a munkát a betegekkel szemben, csak a pénztárral szemben, ennek semmiféle írásbeli szolgálatot nem teljesítenek. A betegeket azonban gyógyítják, ha hozzájuk fordulnak, csak úgy mint eddig, díjtalanul. A tagsági igazolványt kell csak felmutatni!

Az orvosok kerületi beosztása marad a régi, tehát mindenki régi orvosához fordulhat! A járóbetegeket is ugyanazon régi orvosok vállalják, ugyanazon rendelési időben, mint eddig, azon különbséggel, hogy a rendelés nem a pénztári helyiségben, hanem az illető orvosok lakásán lesz!

Amennyiben a pénztár taktikai okokból másképpen intézkedne, amiből kifolyólag a betegellátás körül bizony zavarok merülnének fel, a volt pénztári orvosok ezért a felelősséget magukról elhárítják. Ezért feleljen a pénztár. A pénztári orvosokon nem mulik a betegek zavartalan ellátása.

Az összes pénztári orvosok nevében azok megbízottjai.

A tanácskozáson a munkásbiztosító pénztár által fölkerit tizenegy orvos részéről is bejelentették, hogy a pénztár által fölajánlott megbízást visszautasítják. Erről a pénztár igazgatóságát holnap reggel közös nyilatkozatban értesítik. A nyilatkozatot Borsos Béla dr., Groszmann Emil dr., Herz Andor dr., Kis Dávid dr., Mann Adolf dr., Prohászka László dr., Schreiber Vilmos dr., Stauber Andor dr., Issekutz László dr., Adler Imre dr. és Singer József irták alá. Ennek következtében tehát a pénztár teljesen orvos nélkül maradt.

(Mit mond az intéző-bizottság elnöke?)

Werner Miksa dr. a pénztári orvosok intéző bizottságának elnöke az Aradi Közlöny munkatársa előtt így nyilatkozott a munkabeszüntetés első napjáról:

— Amint már multkor elmondottam, az aradi pénztár orvosai abban állapodtak meg, hogy minden pénztári beteget épenugy kezelnek ezután, mint eddig, épen csak honoráriumuk biztosítására kérnek a pénztár által kiállított igazolványt. Ebben az értelemben szüntettük be a pénztári orvosi működést a mai napon. Minden pénztári orvos szívesen és készséggel kezeli az eddigi kerületébe beosztott betegeket. Az ambulancián rendelő orvosok pedig ugyanazon órákban, amikor az ambulancián működtek, ezután lakásukon fogadják a járó betegeket. Fizetést senkitől sem kívánunk. Kiállítják a recepteket is, természetesen nem pénztári blankettára. Általában minden lehető módon demonstrálni akarjuk azt, hogy mi a pénztárral állunk harcban és nem a betegekkel, akinek nem szabad károsodást szenvedni a harc miatt. Ez a mi felfogásunk. Ugy hallom — nem állítom azonban — hogy a pénztár igazgatósága akar zavart okozni és nem hajlandó beleegyezni abba, hogy az eddigi pénztári orvosok az említett módon tovább kezeljék a pénztár betegeit, hanem csupán néhány orvost hajlandó megbízni ezzel. Mi nem fogunk törődni azzal, hogy ez megtörténik-e, de mint az egészségügyre káros és ártalmas intézkedés

ellen tiltakoznunk kell. Ha a pénztár csakugyan így jár el, ennek csak a betegek adják meg az árát, akiket kevesebb orvos kevesebb sikerrel kezelhet. Ámbár tény, hogy épen most nagyon kevés a pénztári beteg és igazán az orvosok ügyére kedvezőtlenebb időben nem is kezdhetők volna a mozgalmak. De a mi célunk nem is az, hogy szenvedő embertársainkkal gyakoroljunk pressziót. El fogjuk érni igazunkat. Az aradi pénztár már a huszadik, amely a fatális gyulai orvosügyért, megszüntetni engedi a pénztári orvosok munkáját. Máshol kitartanak, nálunk is kifognak tartani. Ma már valamennyien úgy rendeltünk, amint előzetesen kibocsátott felhívásunkban elmondottuk. Fizetést nem kapunk még pedig ki tudja meddig nem kapunk a pénztári tagok kezeléséért, de ez nem akadályoz orvosai munkánk folytatásában.

Halálhozó lakoma.

— Az ujbpesti koleraeset oka. —

Távíráti tudósítás.

Budapest, szeptember 1.

Huszonhat krajcár az ára kilogrammonként azoknak a barna, piszkosan áttetsző enyv-lapoknak, amelyekkel dolgozik, ragaszt a műhelyek munkása. Ennyiért adja el nagyban a gyáros a továbbárusítóknak. Ha tudjuk, hogy az enyv állati anyagok kivonata, amely főzés és lepárolás után keletkezik és épen azért nagymennyiségű anyag kell, aránylag kevés enyv gyártására, megérthetjük, hogy csak a legolcsóbb, legsilányabb állati részeket dolgozzák föl enyvvé. Az enyv a kolera révén aktuális. A szegény Florea Flore révén, aki elindult a máramarosi, kékes, szép havasok aljáról és beszegődött az ujbpesti Leiner-féle enyvgyárba dolgozni. Túlire egy kis pénzt akart szerezni, szükség éledegelésre a családjának, vagy ha nagyobb ambíciói voltak: kisded tőkét bakarasznai föld, apró kunyhó megvételére. Célja előtt utólérte a halál és holttestében — ép úgy, mint másik munkatársánál — megtalálták az orvosok az ázsiai kolera.

Nem véletlen, hogy a szörnyű rém az ujbpesti enyvgyárnál akarta kikezdeni. Budapest épességét és az sem véletlen, hogy Florea Flore meg a társa megkapta a kolera. Csak el kell képzelni, hogy járványfertőzte földről — amint szaknyelven mondják — betonnázva, megjön hozzánk a borzasztó halom állati hulladék: esont- és bőrdarabok. És ezt főzik, kotyvasztják a gyárban, a nehéz illatok poklában, amíg hig kocsonya-anyag lesz belőle.

Mert az üstökben rotyogó enyv tisztára kocsonya, a lényegét, a formáját tekintve, csak az infernalis büzt lehetne elvonni, amíg forr, fő az üstben. És ha akad egy Florea Flore, aki egész életében megszokta a büzt, a piszkot, hát vigan kocsonyának nézheti.

Ki hinné? — csakugyan megtörtént a Leiner-féle enyvgyárban, hogy néhány munkás, köztük a szegény Florea Flore belekóstolt a forró, síszerű enyvmasszába. A gyár egyik tisztviselője egyszer délben megdöbbenve látta, hogy néhány román munkás jóízűen falatozik az undok, pépszerű anyagból. Bicskájukkal benyuláltak a kondérokba, kenyérre kenték a pokoli főzetet és nagyokat nyeltek belőle. Természetesen nyomban kiverték a kezükből a lehetetlen eledelt s szigorúan megtiltották, hogy valaki még egyszer el ne kövessen ilyen falánkságot. Azzal védekeztek a románok, hogy hiszen olyan jó, mint a hig kocsonya, melyet feleségük a városban a henteseknél félre dobott, olesón adott esontokból főz. Kis pénzüikkel takarékoskodni akarnak, hát azért ették. A gyárigazgatóság erre a maga költségén főzetett munkásai számára jóízű, tápláló friss meleg ételt. De Florea Flore nem soká örülhetett en-

nek az emberséges ellátásnak. Megkapta a kolera.

Sokat lehetne erről elmélkedni, de egy fontos tanulsággal okvetlenül szolgál a megdöbbenő szomorú eset. Megmutatja, mennyire szükség van a magyar faj vezetésére, a magyar kulturmunkájára ebben az országban, ahol még ilyen szegény, félig állati sorban élő Florea Florék tizezerszámra vannak.

Az „aranyifju“ váltói.

— Megkárosított aradi pénztintézetek. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 1.

Az aradi aranyifjuságok éveken keresztül egyik legismertebb tagja volt Réty Vidor joghallgató. Különösen hölgytársaságban örvendett közkedveltségnek az elegáns, markáns arcú fiatalember, aki nemesak egyike volt a legkellemesebb csevegőknek, hanem mint kitűnő táncos, ismerősei körében a *boszton király* tekintélyes címét is kiérdemelte.

A derék fiatalembert úgy látszik az a dédelgetés, amelyben részesült, kissé elkapatta. Mődján felül kezdett költekezni és költségei fedezésére nagyobb összegű váltókölcsönöket vett igénybe úgy az aradi pénztintézeteknél, mint fővárosi kisebb bankintézeteknél. A váltókon kezesekül édesanyja és rokonai szerepeltek. Az aláírások azonban — amint ő maga jelentette be — egytől egyig hamisítások voltak. A fiatalember saját maga hamisította a váltók alá rokonai nevét és természetesen igyekezett pontosan rendezni a váltókat, nehogy a hamisítás napvilágra kerüljön. Ez ment is egy darabig, míg végre aztán az újabb, meg újabb kölcsönökkel fedezett váltólavina maga alá temette a könnyelmű vívót. Mikor aztán nem tudta tovább rendezni a váltókat, mielőtt rájöttek volna a kellemetlen ügyre, az érdekelt pénztintézetek előtt leleplezte önmagát.

Réty Vidor az egykori makói közjegyzőnek volt a fia és Aradmegyében is előkelő rokonsága van. Mint említettük, joghallgató volt és egyideig Kráitz Lajos dr. aradi ügyvéd irodájában dolgozott. Természetes, hogy a gyakornoki fizetés nem volt elégséges költekező életmódjának fedezésére, különösen azért sem, mert a kártyaasztalnál is állandóan szerepelt és pedig nem valami szerencsésen. A költségek fedezésére váltókat helyezett el, amelyekre édesanyja és rokonai nevét hamisította. Vagy *tizennyolcezer korona adósságot csinált Aradon*, s mikor már az újítási körülmények nem voltak kedvezőek ránézve, 1910. év októberében felköltözött Budapestre. A fővárosban folytatta eddigi életmódját, mindaddig, amíg tart hatálan lett a helyzete.

Az elmúlt napokban aztán több érdekelt aradi pénztintézet majdnem teljesen azonos tartalmu levelet kapott Réty Vidortól. A fiatal ember őszintén megírta — a levelekben, hogy váltóit többé rendezni nem tudja, mert adósságai túlságosan felszaporodtak. Megírta azt is, hogy a kezesekhez hiába fordulnak a pénztintézetek, mert a váltókon szereplő aláírások hamisak. Ő írta alá azokat az illetők tudta és beleegyezése nélkül. És hogy állítását plauzibilissé tegye, minden levél végére aláhamisította azokat a neveket, amelyek az illető bankban elhelyezett váltón szerepeltek. Felkérte a megtévelyedett fiatalembert a bankokat, hogy ne üldözzék őt, mert a törvény sujtó keze elől Amerikába távozott.

A pénztintézeteknél érthetően kínos meglepetést idéztek elő a levelek. Hogy a fiatalember jelenleg hol tartózkodik, azt nem lehet tudni, valószínű, hogy mint levelében megírta Amerikába menekült.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Szegény „nyomorgó“ Bródy Sándor. A magyar irodalom deres fejű örök ifju kitűnősége, Bródy Sándor most Szegeden van, ahol holnap bemutatják két szép drámáját. Mint ósbohém természetesen nem feküdt le Szegeden se hajnal előtt. Reggeledő hangulatban a szegedi újságírókkal elcsevegett a magyar irodalomról és szánakozott a toll nyomorgó harcossai fölött.

— Nagyon rosszul fizetik a magyar írókat — jelentette ki és egy hatvan filléres szivarra gyújtott. — *Alig lehet megélni abból a rongyos kétszázötven koronából*, amit az ember egy novellájáért kap. A vezércikkeimet jobban fizetik, de azért is csak csekély háromszáz koronát kapok a Pesti Naplótól. Négy-ötezer koronánál egy hónapban alig kereshet többet a szegény íróember. Pedig élni csak kell. — A Medikus-sal mennyit keresett mester? — kérdezték felbátorodva az eddigi intim vallomásokon.

— Nagyon keveset, a Vigszinházról kaptam összesen *huszonegyezer koronát*. Ez semmi, remélem, hogy Németországban sokkal többet keresek ezzel a darabbal. Most Reinhardt is elő fog adni egy darabomat. Attól sokat várok.

A novelláiról kezdett beszélni aztán.

— Van egy régi novellám, két iparosról szól, azzal kerestem *hatezer márkát*. De hogyan kerestem? — az benne a legérdekesebb. A *Frankfurter Zeitung* egyik számában megtaláltam ezt a két iparosról szóló novellámat. Jót nevettem a dolgon. Eszemben sem volt honoráriumot kérni érte. Már el is felejtettem a dolgot, mikor kimentem Berlinbe egy ügyvédbarátomat meglátogatni, aki figyelmeztetett arra, hogy a német lapok tele vannak az én novellámmal. Itt lehet pénzt szerezni, gondoltam és összegyűjtöttem a német lapokat. Száznegyben jelent meg a novellám. Az ügyvédbarátom felszólította a német lapokat, hogy fizessenek. Per nélkül *hatezer márkát* kaptam értük.

A szegedi „fűk“ elámulva hallgatták a bájos mestert, aki valószínűleg takarékosabb lett volna az ezresek bemonadásában, ha a jövedelméről történetesen nem — hajnalban beszél...

* Pathé zsurnál. Az Uránia színház ritka gazdag műsorának egyik fénypontja a Pathé zsurnál, mely régen jelent meg a mostanihoz hasonló gazdag tartalommal. A legújabb párisi divat után egzotikus látvány következik. Péter szerb király több jelenetben szemlét tart a panyicai táborban a csapatok felett. Zászlót szentelnek a pópák, a király szétesztja azokat a csapatok között, szemlét tart, díflírozlat szóval mindent úgy csinálnak, mint a nagyok, még ragyognak is, csak éppen a koztatozók rongyosak. Szébb és gazdagabb látvány *Falieres* elnök amszterdami fogadtatása, a szultán hazatérése Szalonikiból, aztán a newyorki kikötőben a világ legnagyobb Hoczer Tamás személyszállító hajója. Különösen aktuális a zsurnálban a legkiválóbb francia aviatikusok repülése és ünnepeztetése, sorban elvonulnak előttünk Beanmont, Garrót, Vincieres és a többi világhírű pilóta. Gyönyörű kép, mely méltón illeszkedik be az Uránia jelenlegi páratlan műsorába. 175

* Az Apolló nagy szenzációi. Két napon keresztül oly nagy érdeklődés mutatkozott az Apolló-színház slágerműsora iránt, hogy csak a vezetőség tudta nagy erőmegfeszítéssel visszahatartani a nézőtörről kirekedt embereket. A kinematográfia három szenzációs ujdonsága, amelyet az Apolló az összes fővárosi és vidéki moziszínházakat megelőzve mutatott be, valósággal lázt idézett elő a közönség között. Elvitathatatlannul nagy sikert ért el az Apolló a slágerképek bemutatásával, ami ennek a fiatal kulturintézménynek a fejlődésében eseményt jelent. Az Apolló slágerképei még csak szombaton kerülnek színre s aztán vasárnap újabb meglepetés vár a színház közönségére. 177

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kellemetlen névrokonság. Egy ismert aradi orvost kellemetlen meglepetés érte a minap. Annak dacára, hogy jó anyagi viszonyok között él és abszolúte senkinek se tartozik, mégis megjelent a lakásán Györffy Arnold ösz fejű végrehajtó, aki tudvalévőleg a legszelidebb arkeifejezéssel szokta lepecsételni az ingó holmikat, a törvény nevében. Az még nem volna tragikus, ha egy bírósági végrehajtó megjelenik valahol, mert hiszen a végrehajtók többé kevésbé szinpatikus férfiak. A dolog szomorú része ott kezdődik, amikor a végrehajtó nem egyedül tesz látogatást. Másodmagával jelenik meg, mintha valami sulyos lovagias affért kellene elintéznie. Ez történt az aradi orvosnál is. Györffy Arnold, a becsüs és egy ügyvédjelölt kíséretében megjelent, hogy nyolcszáz koronás követelés miatt foglaljon az orvosnál. A felperes egy kolozsvári kereskedő, akinek megbízásából történt a kinos vizit. — Az orvos hasztalan tiltakozott, hasztalan mondta hogy ő soha nem tartozott annak a kereskedőnek, s azt se tudja él-e a világon. A foglalást mégis foganatosították, mert a végzésben világosan az orvos neve volt. Miután a foglalás megtörtént és kellemetlen emlékül otthagyták a szigorú hatósági funkcionáriusok a végzést, — akkor jutott eszébe, hogy ismer egy ugyanolyan nevű orvost, mint ő, de az nem Aradon lakik. A kolozsvári hitelező, aki úgy látszik régen vár a pénzére, valószínűleg megtudta, hogy lakik Aradon egy orvos, akit ugyanugy hívnak, mint az ő adósát. Nem sokat habozott tehát, hanem megkérte az aradi orvost ellen a végrehajtást. Most már valami srófos eszű fiskális dolga lesz megakadályozni, hogy az aradi orvos holmiját el ne licitálják a névrokonság adóssága miatt.

§ Elítélt aradi leánykereskedő. Egy volt aradi masszört tegnap fogházra ítelt a temesvári törvényszék leánykereskedés miatt. P. Irén, egy alig husz esztendő, aki felső kereskedelmi iskolát végzett, a múlt év őszén Aradon megismerkedett Magyar Jánossal, az aradi hidegvizgyógyintézet alkalmazottjával, aki jelenleg Székelykeresztúron egy éjjeli mulató tulajdonosa. Magyar látta, hogy a nővérel együttlakó P. Irén avval folytonos perpatvarban él, s miután a lány neki igen megtetszett, magához csalta és élénken kiszinezte az éjjeli élet szépségeit és gyönyöreit, úgy, hogy a szegény áldozat egészen elkábult és vakon hitt Magyarinak. A lány bár időközben alkalmazást is nyert Gyulán mint felírónő, ezt az állást nem foglalta el, hanem Magyar tanácsára egy nagyváradi nyilvános házba ajánkozott. A válasz azonban nem jött meg idejekorán s ezért a lány Magyarival együtt elment Temesvárra, ahol egy nyilvános házba szegődött. Magyar előbb persze kitanította a lányt, úgy, hogy ez a felvételnél azt mondotta, hogy Magyarinak száznyolcvan koronával tartozik, amely összeget Magyarinak nyomban ki is fizették. A leány azonban nem bírta ezt az életmódot, s már tizenegy nap múlva hazajött Aradra nővéréhez, akivel együtt azután Magyar ellen a feljelentést tették. A temesvári királyi törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és Magyarit három hónapi fogházra ítélte.

§ Elítélt hamis tanu. Két évvel ezelőtt Pécskán Román és Tódor szabadhelyi lakosok a korcsmában összeverekedtek Sztojka Péter nevű tárakkal. Verekedés közben Pécskán Román késével agyonszurta ellenfelét. Az 1909. november 21-én tartott esküdtzéki tárgyaláson Mirkó György tanu a többi számos tanuvailo-

mással ellentétben úgy vallott, hogy a verekedést Sztojka kezdte azzal, hogy bicskáját Pécskánba akarta döfni, Pécskán aztán csak önvédelemből használta a kését. Az esküdtzék Mirkó vallomása dacára 1 évi fegyházra ítélte Pécskánt. Az ügyészség a tárgyalás után, mivel beigazolódott, hogy a falujában M. Mirkó is hangoztatta, hogy a verekedést Pécskának kezdték, s hogy a megölt Sztojka egész ártatlan volt az ügyben, hamis tanuzás miatt vádat emelt Mirkó ellen. A mai törvényszéki tárgyaláson a tanuk valamennyien beigazolták, hogy Mirkó nem meggyőződésből és nem az igazat adta elő, hanem Pécskának valószínűleg megvesztegették. A kir. törvényszék büntető tanácsa így Bittó József elnöklete alatt Mirkót hamis tanuzásért 2 évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlott felebbezett.

Tragikus fiui szeretet.

(Öngyilkosság az anya betegsége miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, szeptember 1.

Sajátságos öngyilkosság történt ma a fővárosban. Sajátságosnak kell mondanunk, mert igazán nem tartozik a mindennapi események közé, hogy egy életerős, egészséges fiatalember azért szánja magát halálra, mert az édesanyja meuthetetlen nagy beteg. Pedig ez volt az oka annak a revolverdörrenésnek, amely ma hajnali öt órakor ébresztette fel a Rákóczi-uti Palace szálló lakóit. Az első emelet egyik szobájából hangozott a lövés. Betörték az ajtót, az ágyon egy fiatal, huszonhárom-huszonnégy éves fiatalember feküdt, fejéből és melléből patagzott a vér, jobb keze görcsösen szorongatta a revolvért. A szálló vendégei közül az egyik Erlich István rémulten rohant az ágyhoz:

— Mit tettél, Péter? — kérdezte.

Az öngyilkos nem tudott felelni. Kihívták hozzá a mentőket, akik beszállították a Rókus-kórházba. Megállapították, hogy Berényi Péter, a Nagybjajomi Takarékpénztár titkára az öngyilkos. Tegnapelőtt jött fel Budapestre és Ehrlich nevű barátjával a Palace szállóba mentek.

Berényi szorgalmas, becsületes ifju, a biharmegyei Nagybjajomban szép fizetése van, csak az keserítette el, hogy anyja sulyos rák-betegségben szenved. Nemrég megoperálták, de a baj kiújult. Az orvosok már lemondtak életéről. Két héttel ezelőtt látogatta meg anyját a banktisztviselő Nagyváradon, ahol apja, Berényi József, telekkönyvvezető. Szomoruan ment vissza Nagybjajomba. Tudta, hogy anyján nem lehet segíteni. Elkieseredetten elhatározta, hogy öngyilkos lesz Feljött Pestre és itt végre is hajtotta tervét. Tegnap délután kiment a löversenyre, este végigjárta barátjaival a mulatóhelyeket, de nem tudott mulatni, nem lelte sehol a helyét, józanul tért haza a szállóba hajnali négy órakor. Lefeküdt az ágyba és kétszer magára lött.

Mind a két lövés talált és sulyos sebet ejtett a szerencsétlen fiatalemberen, aki félig öntudatlan állapotában az öngyilkossági kísérlet után, még benn a Rókus kórház betegágyán is csak azt hajtogatta:

— Anyám, édesanyám!

A fiatal banktitkár apját Nagyváradon telefonon értesítették fia öngyilkos kísérletéről: Berényi József kétségbeesetten mondta:

— Szegény fiam nagyon szerette az anyját, ő miattá tette. Becsületes, szorgalmas, jó fiu, nagyon szeretem.

Berényi rögtön vonatra ült, siet föl Budapestre a fiához, aki most eszméletlenül fekszik a Rókusban. Orvosai nem hiszik, hogy felépül.

Udvariatlan

operaigazgató.

— Affér a bécsi udvari operában. —

Távirati tudósítás.

Bécs, szeptember 1.

Gregornak, a bécsi udvari operaigazgatójának második szezonja meglehetősen kellemetlenül kezdődik. Az új operaigazgató ellen tudniillik egyik művész népszerűségi s egyuttal rágalmozási pert indított. Az osztrák főváros művészi köreit élénken foglalkoztatja ez a kinos affér.

Az affér eredete a következő: Az udvari opera házitörvényei értelmében minden női tag minden hónapban három ugynevezett „pihenőnapot” vehet ki, de az időpontot, hogy mikor kíván jogával élni, előre be kell jelenteni.

Forst Gréte, az opera ismert koloratur énekesnője, ki csak nemrég tért vissza két hónapi szabadságáról, szintén igényt tartott a három napi pihenőre s azt kellő időben bejelentette. Epen erre az időre tűzte ki Gregor igazgató a Pillangó kisasszony előadását s így Forst Gréte szerepét egy vendégművész játszotta el. Forst azonban a három nap elteltével bejelentette, hogy beteg. Aznap Benvenuto Cellini című operának kellett volna menni, de mivel Forst szerepébe nem akart senki beugrani, a direktor darabváltással volt kénytelen segíteni a helyzetet. Másnap azonban az igazgató egy gorombabangu levelet írt a művésznőnek. A levélben haládatlan kötelelességmulasztással és hibetelen, durva közönyösséggel vádolta meg a kedvelt énekesnőt és bejelentette, hogy miután ő az oka, hogy a Pillangó-kisasszonyban vendégnek kellett fellépni, a vendégszereplés díját, 150 koronát, gázsijából levonja. Forst nyugodt hangon levélben tiltakozott ez ellen, felhozta, hogy indiszpozíciójáért felelősségre nem vonható, egyuttal azt is megírta, hogy az udvari operaházban olyan hangon levelezni, mint ahogy azt Gregor tette, eddig nem volt szokás. Gregor a művésznőnek egy az elsőnél is gorombább levélben felelt, s többek között azt is kijelentette, hogy a nem engedelmességek tagokat még testi fenyítéssel is kényszeríteni kellene kötelelességük teljesítésére. Betetözte a direktor tapintatosságát az, hogy ezt a kedves kis levelet a Böregér előadásán, közvetlenül jelenése előtt, adta át Forst kisasszonynak.

A művész erre írásban tudomására adta az igazgatóságnak, hogy nem tekinti magát többé az opera tagjának s szerződését felbontja. Ezt a fentieket kívül azzal is indokolja, hogy Gregor a próbákön különös figyelmet tanusított mindig iránta s többek között arra is kényszerítette, hogy akrobata mutatványokat végezzen. Forst Gréte egyuttal ügyvédje útján becsületsértésért beperelte Gregort. Ezenkívül polgári pert is indított ellene a 150 korona jogtalan levonása miatt. Ez a levonás, mondja keresetében, annál kevésbé jogosult, mert az opera három szereposztásban játszotta a Pillangó kisasszonyt s így vendég felléptetésére egyáltalán nem volt szükség.

A bécsiek kedvelt művésznőjük távozása miatt nagyon fel vannak habborodva. A hangulat Gregor ellen van s így nem lehetetlen, hogy az ujdonsült direktornak állásába kerül az affér.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— 151
Nyomda	— — — — 151

HIREK.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Tulnyomán derült és éjjel hűvös idő várható. — Távirati prognózis: Száraz, enyhe. — A hőmérséklet Budapesten déli 12 órakor 19.1 Celsius fok.

— Az aradmegyei új főállatorvos. Néhány héttel ezelőtt jelentettük, hogy *Kellner György* aradmegyei főállatorvost Szászsebesre helyezte át a földmivelési miniszter. Az áthelyezést illetőleg most változás történt, ugyanis a miniszteriumban belátták, hogy a főállatorvossal mélytánytalanság történt és új állomáshelyűl nem a kis Szászsebest, hanem Nagyváradot jelölték ki, ahol mint biharmegyei törvényhatósági állatorvos teljesít majd szolgálatot. *Kellner* harminc nap alatt foglalja el állását. *Kanta Jenőt*, a mostani biharmegyei főállatorvost Aradra helyezte át a miniszter *Kellner György* utódjaul.

— A felvidéki hadgyakorlat. *Sátoraljauhelyről* táviratozzák: Zemplénnvármegye felső részén már javában folyik a hadgyakorlat. *Dókus Gyula* alispán Sztrópkóra utazott, hogy személyesen meggyőződjék róla, vajjon megtették-e a szükséges előkészületeket. A kabinetirodából hivatalos értesítés érkezett, hogy a trónörökös csak a megye főispánját, alispánját és a tropkói járás főszolgabíráját fogadja, mivel minden idejét a nagygyakorlatok vezetésének kívánja szentelni. — *Eperjesről* táviratozzák: A hadgyakorlat következtében a vasúti forgalom óriás módon megnövekedett. A csapatszállítás miatt az összes vonatok nagy késéssel érkeznek meg Eperjesre. — Tegnap és ma 250 esendőr érkezett ide, akiknek feladatuk lesz a batárt Sáros-, Zemplén- és Szepesmegyében elzárni. Eperjesen és környékén összesen két hadosztály van, mely nyolc esendőből áll.

— Japán hadihajók Fiumében. *Fiuméből* jelentik: Az angol koronázásról hazatérő „*Kurama*” és „*Tone*” japán hadihajók *Schimamura* viceadmirális parancsnoksága alatt a hó 2-án, vagy 3-án ideérkeznek s pár napi időzés után *Pólat* látogatják meg.

— Felfüggesztett városi tiszti ügyész. *Győr-ből* jelentik: Győr város közigazgatási bizottsága tegnap *Goda Béla* főispán elnöklésével zárt ülésen tárgyalta *Wennes Jenő* polgármesternek *Németh Elek* városi tiszti ügyész ellen tett fegyelmi főljelentését. A bizottság megállapította, hogy egyes szabálytalanságok merültek föl s ezek miatt elrendelte a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot és felfüggesztette a tiszti ügyészt állásától.

— Magyar orvosprofesszor diadala. *Berlinből* jelentik: A harmadik nemzetközi laryngológiai kongresszust most tartják Berlinben. A kongresszuson nagy diadalt szerzett a magyar orvosi tudománynak *Morelli Gusztáv* budapesti egyetemi tanár. A világ minden részéből egybegyűlt szaktudósok nagy érdeklődése és általános elismerése közben *Morelli* tanár bemutatta az első gyökeresen megoperált garat polypot. A beteg, akit ezáltal megmentettek, teljes huszonhárom esztendőn át kizárólag folyadékkal táplálkozott. *Morelli* előadása nagy feltűnést keltett és a szaktörökben és a külföldi sajtóban élénken méltatják.

— Megvont kolportárs-engedelem. *Brassóból* táviratozzák: *Jekelius Ágost*, Brassó megye alispánja tegnap rendeletet adott ki, melylyel a Nap utcai árusítását az egész vármegye területén megtiltotta. A rendelethez az alispán terjedelmes megokolást csatolt.

— Az elbocsátott gyárigazgató. Az aradi törvényeséknél a napokban pört indított az aradi *Hungária Textilgyár* ellen *Stuc Adalbert* francia mérnök, a ki a gyárnak rövid ideig műszaki igazgatója volt. A kereset tizenkétezer koronáról szól. Amikor a gyár megkezdte üzemét, műszaki vezetőül *Stucot*, kereskedelmi igazgatóul pedig *Loránt Emánuel*t szerződtették. *Stuc*nak tizenkétezer korona évi fizetése és egy évi főmondási ideje volt. Működése harmadik hónapjában azonban elvi differenciái támadtak *Loránt Emánuellel*, akinek *Stuc* alárendelt tisztviselője volt és respektálni tartozott volna a kereskedelmi direktor utasításait. A műszaki igazgató azonban ellenszegült *Loránt* diszpozíciójának. Ezért a gyár igazgatósága felmondás nélkül elbocsátotta. *Stuc* most egy évi fizetésért pört indított a gyár ellen. Mint értesülünk, a pört egyezség útján fejezik be.

— Aradi öngyilkos a bécsi hajón. *Esztergomból* táviratozzák: A Budapestről Bécs felé igyekvő személyszállító hajóról egy utas a Dunába vetette magát. A hajó személyzete azonnal lebocsátotta a mentőcsónakot, de az öngyilkost már nem lehetett megtalálni. Az öngyilkos nevét nem tudják, mindössze annyit tudnak róla, hogy aradi lakososság, aki Bécsbe akart menni, hogy ott meglepedjék.

— Összeű között kocsi. Ma reggel 7 órakor egy teherkocsi, amelyet *Pakurár Tódor* városi kocsis hajtott a *Kossuth- és Batthyány-utca* sarkán nekiment *Kurticsán Jánosné* bérkocsijának és *Leopold Zsigmond* tejkibordó kocsijának. Az összeűtközés következtében *Pakurár* leesett a bakról, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a kocsi kereke bal lábát összezúzta. A súlyosan sebesült kocsi a mentők szállították kórházba.

— Gyilkos asszonyok. Fehértemplomból jelentik: 1906. évi március hó 26-án *Román György* mákosfalvai lakost az *Izias* nevű szilvásban meggyilkolva találták. A jómódu gazda *János* nevű hára irányult akkor a csendőrség gyanuja, de terhelő adatok nélkül az ügyészség vádat sem emelt. Alig mulott el egy esztendő a gyanusított fiut, *Román Jánost* ugyanazon szülőben találták halva 1907. évi február 23-án. Fegyverrel lötték le a szerencsétlent, amint meggyilkolt apja szilvásában járt. Négy, illetve öt év óta szakadatlanul kutattak a csendőrök a gyilkosok után, akik az apa és fiu életét egy esztendő leforgása alatt kioltották. Buzgóságukat siker koronázta, mert a bizonyítékok összehalmozódottak és a gyanu a meggyilkoltak nejei ellen fordult. El is fogták özvegy *Román Györgyné*, *Rotáriu Virág* és özvegy *Román Jánosné*, született *Murgu Anna* mákosfalvai lakosokat, akik a bizonyítékok súlya alatt bevallották bűnüket, hogy mindkét férjet ök tették el láb alól, hogy az áldozatok vagyonaát megosszák egymás között. A gyilkos asszonyokat beszállították a fehértemplomi törvényesékre.

— Dühöngő örült a vonaton. *Esztergomból* táviratozzák: A Pozsony felől érkező személyvonat egy másodosztályú fülkéjében nagy ijedelmet okozott egy fiatalember, ismeretlen egyenruhát viselt és buzakalász volt a kalapja mellé tűzve. A fiatalember a kocsi utasainak minden ok nélkül nekitámadt és ki akarta dobni őket a vonatból. Párkányánán a vasúti személyzet a csendőrség segítségével leszállította a vonatról a dühöngőt és *Esztergomba* vitték, ahol megállapították róla, hogy közveszélyes örült. *Atefanlu Péternek* hívják, román alattvaló és a genfi gazdasági akadémiának a hallgatója. A szerencsétlen fiatalember még ép egészségben szállott vonatra Gánfban és utközben a nagy hőségtől megörült. Hatvan koronát és egy Bukarestbe szóló vasúti jegyet találtak nála.

— Halálozás. Temesvár egy ismert, tipikus alakját ragadta el idegenben a halál. *Rosenthal Sándor* kávé, a *Lloyd kávéház* bérlője — mint egy rövid távirat jelenti, — tegnap a Bécs melletti *Rekawinkelben* meghalt.

— Bűnhődés az eltűnt *Mona Liza*ért. *Párisból* jelentik: A tegnapi minisztertanács határozata értelmében a kormány felfüggesztette állásától *Homolle*-t, a Louvre igazgatóját. *Homolle* 1890. óta igazgatója a Louvre-nak és világhírre tett szert. Kiváló archeológus és nevét sokat emlegették a delphii és delosi ásátásoknál. Valószínű, hogy a kormány most újra a görög ásátások színhelyére küldi ki. A Louvre főfelügyelőjét, akit szintén hanyagság terhel a *Mona Liza* eltűnése miatt, fegyelmi uton büntetik meg. *Homolle* utódja ideiglenesen *Puislet* generál-inspektor lett, aki bár nem tudós ember, de rendkívül energikus és fontos szerepe lesz a Louvre adminisztrációjának teljes átalakításában.

— Nagy tűz Mezőhegyesen. Ma este 8 óra után kigyulladt a mezőhegyesi kendergyár és csakhamar lángbaborult az egész gyárépület. A lakosság tehetetlen volt az óriási tűzveszedelemmel szemben úgy, hogy az egész épület lángok martalékává vált. A tűz oly nagy volt, hogy Aradról is észre lehetett venni az ég pirosságát. A kárt egyelőre felbecsülni se lehet.

— Titokzatos merénylek. *Oravicáról* jelentik: *Zsura György*, oravicabányai szolga a *Kassovica* nevű kaszálóra kiment esütörtökön délután, hogy a lovat legeltesse. Amint kiért a kaszálóra a cserjésből sűrűen fegyverrel rálőttek és hasát, combját súlyosan megsebesítették. A csendőrség a tettes után nyomozván, megállapította, hogy a mostani merénylet összefüggésben van ama gyilkossággal, amelyet *Stan Ugyila* rakitói lakos községi albiró ellen július 12-én követtek el. Szerencse az, hogy *Zsura György* sebesülése bár nagyon súlyos, nem életveszélyes és néhány hét alatt lábra áll.

— Orvtámadás egy lapszerkesztő ellen. *Sátoraljauhelyről* táviratozzák: *Molnár Jánost*, a Sárospataki Ujság szerkesztőjét tegnapelőtt este, a mint a *Gazdakör* helyiségéből hazafelé tartott, két suhanc megtámadta és vasbottal három hatalmas ütést mért a fejére. *Molnár életveszedelmesen megsebesült*. A támadókat elfogták. Azt mondták, hogy azért követték el a merényletet, mert *Molnár* a sárospataki népiünnepről egyikük édesanyját kiutasította.

— Siketnémák szerelmi tragédiája. *Linz-ből* táviratozzák: Érdekes szerelmi dráma játszódott itt le tegnap két siketnéma közt. Egy siketnéma utazó, *Choteborszky* az utcán lelőtte szeretőjét, egy szintén siketnéma asszonyt. A rendőrségen *Choteborszky* részben írásban tett vallomást, részben a siketnéma jelek segítségével hallgatták ki. Azt vallotta, hogy közös elhatározással akartak a halálba menni s ezért lött az asszonyra. Ő maga is agyon akarta magát löni, de a járőkelők megakadályozták szándékában.

— Balthazár mester a Nyári Színházban. Szombaton este 8 órakor mutatja be mesébe illő mutatványait *Balthazár* mester. A kiváló varázsló ördögös és ügyes produkcióival nemcsak egyik ámulatból a másikba ejti közönségét, de pompás csevegő is és folyton derűségben tudja tartani nézőit. Az aradi közönség jól ismeri *Balthazárt* és nem tévesztheti össze jelentéktelen csepűrázókkal, kik szintén világhírű bűvészeknek hirdetik magukat. *Balthazár* a legmagasabb nivón álló műsorral és ezeket érő új felszerelésekkel rendelkezik, a melyekkel minden képzeletet meghaladó mutatványokat végez. Ez idén a mester tulszárnyalja még önmagát is. Nem csoda tehát, hogy nagy érdeklődés nyilvánul a téli színház pénztáránál az előadás iránt, amennyiben a jegyek rohamasan fogynak. Csak két előadást tart *Balthazár*, ma szombaton este és vasárnap. Holnap sok új produkciók lesznek műsoron. Ujból hangoztatjuk, hogy a mester csak a szinkörben lép fel.

— Tömeges buktatás egy főreáliskolában. *Esztergomból* jelentik: Az esztergomi, az állam által segített községi főreáliskolában a múlt évben a tanulók 70 százalékát buktatták meg. A tanárok szigorúsága nagy elkeseredést keltett a városban és a dolgot a városi közgyűlésen akarják szóvá tenni. A polgármester az iskola igazgatóját, Nagy Antalt, jelentéstételre hívta föl, hogy mi az oka a tömeges bukásnak.

— Polgári leány és felsőbb leányiskola növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket ujonnan, vagy kevésbé használt állapotban félárban Aradon Ingusz I. és fia cégnél szerezzék be. 4099

— Főgimnázium és főreáliskolai növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket legcélszerűbb, ha Ingusz I. és Fia-cégnél szerzik be, hol kevésbé használt könyvek félárban is kaphatók. 4098

— Felső kereskedelmi iskolai növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket ujonnan, valamint kevésbé használt állapotban félárban Ingusz I. és fia cégnél szerezzék be. 4100

— Minden tanuló saját arcképével kaphatja tankönyveit vászon szabadalmazott kötésben árfelemelés nélkül, ha Ingusz I. és Fia cégnél vásárolja. 4079

— Totvaj felírónő. Tegnap délután *Doka Erzsébet* állás nélküli kávéházi felírónő *Fetta Ismael* török cukorkaárustól mulatozás közben néhány aranydarabot elloptott. A kaszírót még idejében elfogták s a lopott pénzt is megtalálták nála. Az aradi kir. járásbírósa mint büntető bíróság ma *Doka Erzsébet*et lopás büntetéseért egy heti fogházra ítélte. Az elegánsan öltözött kassza-tündér mindjárt meg is kezdte büntetése kitöltését.

— Sirkőleplezés. Most egy éve annak, hogy a kirelhetetlen halál elszólított egy finom lelkű aradi uriaszonyt szerető övéinek köréből. Egy szeptemberi reggelen *Berger Albert*né, *Berger Albert* aradi kereskedő neje itthagya mindast és mindazokat, akik szívéhez közel állottak, hogy a hideg földben szője tovább az életben megszakított csendes álmait. Mindezideig jeltelenül állott sírjára férjének kegyelele monumentális, díszes márványemléket emelt, amelynek leplezése szeptember hó 3-án, vasárnap délelőtt tizenegy órakor lesz az izraelita temetőben.

— Csillaghullás a gyorsfutároknál. Mint pár nap óta látható, a vállalat legjobb és legmegbízhatóbb küldőit szolgálatuk buzdítására érdem szerint előléptette, hogy ez által is lelkiismeretességre és kötelességük teljesítésére menél jobban ösztönözze és hogy ezáltal is a nagyközönség érdekeit mentől jobban szolgálja.

— *Deutsch Sándor* okl. tanótanító táncintézte 1911. évi szeptember hó 2-én nyílik meg az Ipartestület dísztermében, melyre beiratkozni már most lehet *Berosényi Miklós*-utca 18. sz. alatt. Üsmernkedési estély szeptember hó 3-án vasárnap este. Külön iparos, kereskedő és délutáni ifjúsági kolon. Az ifjúsági kolon szeptember 10-én vasárnap délután veszi kezdetét. Szíves pártfogást kér mély tisztelettel *Deutsch Sándor* okl. tanótanító. 3660

— Felső kereskedelmi növendékek a hivatalos jegyzékben előírt tankönyveket ujonnan *Kerpel Izsó*-cégnél szerezzék be. 4142

— Félárban szerezzék be a felső kereskedelmi iskola növendékek tankönyveiket az igazgatóság által előírt, új kiadásokban és kevésbé használt állapotban *Kerpel Izsó*-cégnél. 4142

— Használt iskolakönyvek félárban. Használt, de jó állapotú, tiszta, legújabb kiadású, bekötött tankönyvek az új iskolaidényre félárban kaphatók *Kerpel Izsó* könyvkereskedésében. E cég az előző év tankönyveit méltányos árban átvásal. 3071

— Szülők figyelmébe ajánlom aradi cipőszek által készített legjobb gyermekcipőimet. *Purjesz Lázár*, az *Apollo* mozi mellett. 4158

— Iskola beiratás és a vidékiek. Arad és vidéke közönsége lótt már ismeretes, hogy a beiratás alkalmával a gyermekeink részére a teljes iskola szükséglet a legjobban beszerezhető *Fischer Simon* Nagy Áruházában Aradon, Szabadság-téren 12. sz. alatt. Az áruházba megérkeztek nagy választékban iskolatáskák, toltartók, könyvszíjok, gyermek-fehérműk, kalapok, sapkák, esőernyők, harisnyák, zsebkenedők, erszények és minden elképzelhető tárgyak, amelyek iskolásgyermekek részére szükségesek. Felesleges említeni, hogy a szigorú szolid kiszolgálás és a rendkívül olcsó árak kizárnak minden más versenyképességet, amely elvnek a Nagy Áruház tulajdonos köszönheti, hogy az aradi és vidéki vevőközönség oly előszeretettel tömegesen keresi fel a Nagy Áruházat. Az ingyen ezüst óra kedvezmény 30 koronán felüli, egyszeri bevásárolásnál az iskolabeiratásnál érvényes. 4084

— Fa- és fémiskolai növendékek az igazgatóság által előírt rajz- és írószereket Ingusz I. és fia cégnél szerezzék be. 4101

— Legtöbb kényelmet az iskolakönyvek beszerzésénél *Kerpel Izsó* könyvkereskedése nyújtja az által, hogy a város e legtágasabb és már ériási méreteinél fogva is látványosság-számba menő impozáns, nagy üzlethelyisége kikerülhetővé teszi a fullasztó hőségben való, néha órákig tartó szorongást és várakozást. Megfelelő számú megbízható kisegítő személyzet folytán pedig bárki 5-10 perc alatt kényelmesen elintézheti könyvbizetési szükségletét. 4144

— Kizárólag szűfőket érdekel! A közelgő iskolai idény beálltával gyermekeinknek egészségi és saját takarékosági szempontjából a legjobbnak elismert hazai gyártmányu *Anatoniai* cipőket vásároljon. Kizárólag fiókunkban kaphatók. *Moskovits anatoniai* cipőgyár fiokjától. Arad, Szabadság-tér 18. 2331

— Nélkülözhetetlen az a kedvezmény, amit *Korányi Jenő* cipő, kalap és divataruháza vevőinek nyújt. Ugyanis minden nála vásárolt cipőket ingyen javítja. Különbön felhívjuk olvasóink figyelmét, *Korányi-cég* hirdetésére, mely valóban megérdemli a pártfogást. 4076

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívás. Az aradi iparosok első betegsegélyző és temetkezési egyesülete szeptember 3-án, vasárnap délután 4 órakor a *Batthyány* utca 14. számú egyleti helyiségben rendes haviválasztmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok ez uton is tisztelettel meghívottak. Ugyanezen alkalomkor havi befizetések eszközölhetők, valamint új tagok 2 kor. beiratási díj lefizetése mellett felvételenek. Ifj. *Müller József*, elnök.

TANÜGY.

(-) Az aradi zenekezevatoriumban (Szabadság-tér 21.) a beiratások szeptember hó 1-től naponta 9-12 óráig, és délután 3-6-ig tartanak. Taníttatnak zongora, hegedű, gordonka, magán és karének, zeneelmélet és összhangzatlan, az orsz. m. kir. zeneakadémia tananyaga szerint. A *hegedű tanzsok új vezetője Karhane Ferenc* a prágai konzervatorium és a híres *Sefcik mester iskola végzett művésze*. *Mütermüller* igazgató. 3836

(-) A beiratások a *Kessler Izabella*-féle I-IV. osztályu magán elemi iskolában szeptember 1-én kezdődtek. Felvilágosítással szívesen szolgál a tulajdonosnő. *Eötvös*-utca 18. sz. I. em.

(-) A városi női ipariskolában a beiratás e hó 1., 2. és 4. napján eszközöztetik a *Hassinger*-utcában. Felvételenek 12 éves s nagyobb leányok, akik az összes gyakorlati kézimunkákban, a varrás, gépvarrásban, továbbá rajz és festésben nyerne alapos oktatást. Évi tandíj 60 korona. *Csurgay Iona* igazgatónő.

6913.

TARKASÁGOK.

★

(A podgyász.) Két aradi jóbarát felrúndult Pestre. Végig járják az összes hoteleket, mince üres szoba sehol. Végre az egyik új szállodában találnak két üres szobát. Ujabb akadályok. A portás csak az egyiknek ad szobát, a másiknak mince podgyásza.

— Sajnálom, podgyász nélküli vendégeknek nem adhatok szobát. Ez nálunk szabály.

Megrökönyödés. Végre megszólal a „visszatartott”.

— Nem tesz semmit. A szobát tartás fenn nekem 10 percre. Te pedig csak menj fel, és rögtön jövek.

S tényleg 10 perc múlva a visszatartott már szobájában mosakodott. Barátja csoklózva kérdi:

— Nem értem! Hogy eresztettek mégis fel?

— Nagyon egyszerű. Bementem a szomszéd boltba és vettem egy 20 krajcáros sétabotot. Aztán kimentem szakaszjeggyel az állomásra, a botot betettem a ruhatárba. A portásnak aztán odaadtam a gardrob jegyet, hogy holnap délelőtt hozzák be a podgyaszomat.

(A kedélyes fegyházigazgató.) Vagy 10 évvel ezelőtt egy közeli törvényszék elöljárólani fegyházra ítélte egy embert. A szegény vádlott ugyan erélyesen tagadott, de a bizonyítékok és a tanuvallomások ellene bizonyítottak.

Néhány hónapja meghalt az igazi gyilkos s halálos ágyán bevallotta bűnét. A pert természetesen újra felvették és a szegény embert felmentették. Midőn börtönét elhagyva a fegyházigazgatótól búcsuzott, az jóságos szavakkal becsújtotta utnak:

— Remélem, hogy maga nálunk megjavult. A jövőben is viselkedjék jól, nehogy újra itt lássam.

(Ki az apa?) Egyik aradi orvos meséte ezt a kis történetet:

— A múlt héten beállított rendelésében egy csinos, fiatal, jól öltözött leány. Nagy pártfogás közöt bevallotta, hogy az a gyanuja, hogy reményteljes állapotban van. Megvizsgáltam és megállapítottam, hogy gyanuja alapos. A dolgot már nem lehetett segíteni, de hogy legalább egy jó tanácsot adjak a naiv kis lánynak, meghátráltam tőle:

— Nem marad más hátra, mint apának port indítani. Ki a gyerek apja?

Erre már kitört a lányból a sokogás és hangos csuklások közt felelte:

— Azt kérem, nem tudom. Amikor már boldogtalanná tett, megkérdeztem tőle, hogy kiből van szerencsém, de ő haragosan felelte: „Az nem tartozik a dologhoz.”

INGYEN ISKOLAKÖNYVEIT

KAP 12 DARAB SAJÁT FELVÉTELŰ VILLANY-FÉNYKÉPES LEVELEZŐ-LAPOT, HA

ÉS IRÓSZEREIT MÁR 8-10 KORONA ÉRTÉKBEN
DÉCSI GÉZA ÚJ KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN (FORRAY-U.) VÁSÁROLJA. ÚJ BEKÖTÉSŰ TANKÖNYVEK FÉLÁRBAN. 9832

Sunlight Szappan

Közvetlen a testünkön hordott fehéremű mosáshoz használjunk csak fel-tétlen tiszta szappant, amilyen egyedül a

Sunlightszappan.

Hatásában utólrhetetlen, kiadósága révén pedig a legolcsóbb.

Kettős darab 30 fillér
Nyolcszögletű darab 16 fillér.

256

SPORT.

+ Az ATE és a Temesvári Torna-Fogyel mérkőzése. Arad és Temesvár két hasonló nevű egylete mérkőzik vasárnap délután Temesváron. Az aradi csapat ezuttal erős ellenfélre fog találni, mert a TTE csapata erős játékosokból áll, akik csak nemrég arattak idegen csapatok fölött fölünyes győzelmet. Az ATE teljes első csapata vesz részt a mérkőzésen.

+ Az Aradi Athletikai Klub-választmányi ülése. Mozgalmas választmányi ülést tartott tegnap délután az Aradi Athletikai Klub, melyen ifj. Vass Gusztáv alelnök-titkár jelentést tett a legutóbb elért verseny eredményekről, a szeptember 3-iki football-mérkőzés és a szeptember 8-iki országos atletikai viadal előkészületeiről, arról a nagyarányú munkaprogramról, mely az ősi szezonnal a klub előtt áll. A választmány ezután mély sajnálkozással iktatta jegyzőkönyvébe azt a súlyos veszteséget, mely Arad sportéletét Preisinger Béla elhunytával érte. Preisinger Béla volt az, aki a football életet lelkes vezetésével törhetetlen energiájával Arad városában arra a nivóra emelte, amelyen az ma áll. A klub Preisinger Béla emlékére football-vándordíj kiadását tervezi. Végül bemutatott Zselénski Róbert gróf vbtt. levelét, melyben a klub alapító tagjai sorába való belépését bejelentti. Hunyadi Károly gróf vbtt. pedig arról értesítette a klubot, hogy a szeptember 8-iki verseny védnökségét elfogadja s arra tiszteletdíjat ajánl fel. Ezzel összefüggésben örömmel jelentette alelnök, hogy a klubnak ezidőszert 67 alapító tagja van.

+ A vasárnapi football mérkőzés. Vasárnap délután érkezik Aradra a Szegedi Athletikai Klub jelenleg kiváló formájú csapata, mely az 1911-1912 évi kerületi football bajnokság egyik legkomolyabb jelöltje. A csapat gondos traininget folytatott a nyáron s legfőbb igyekezetét képezte az, hogy az AAK-bal szembe kerülve győzelmet érjen el. Ismeretes a sportközönség előtt az, hogy tavaly az AAK. kiűnő formában levő csapata 13:0-ra verte Szegedet. Revanchert adandó az AAK. a tavasz utolsó átmént Szegedre s ott igen barátságosan fogadtatás és reklamizálás után 2:0 arányú vereséget szenvedett. A Szegedi Athletikai Klub sajnálkozását fejezte ki a hatást lévsztett reklamizálás felett s igyekezett a két klub közötti barátságot továbbra is biztosítani. Az AAK. nem viszonzza barátságatlansággal az esetet, de a legszivesebb fogadtatásban fogja részesíteni a szegedi csapatot s e révén részesesvé tenni arad közönségét egy kedves szép mérkőzéshez.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A Kisjenői vásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy az Aradvármegye területéhez tartozó Kisjenő községben az 1911. évi szeptember 28-ára és 24-ére eső országos kirakó- és állatvásár, az izraelita ünnepre való tekintettel, ez évben kivételesen 1911. évi szeptember 18. és 19-én tartassék meg.

Aradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, szeptember 1.

Mig az országban több helyen eső volt, nálunk a csapadék még mindig kevés. A sürgősebb természetű mezői munkák teljesítése szempontjából pedig a földnek alaposabb öntözésre van szüksége. Ezen kívül egy kiadós esőnek a takarmányrépa, káposzta, burgonya stb. még nagy hasznát venné.

A tengerin azonban már keveset segítene. A gabonaüzlet irányzata szilárd.

Elkelet a mai piacon:

4000 mm. buza	11.00—11.30
100 mm. roza	8.80—8.90
300 mm. árpa	8.60—8.80
200 mm. tengeri	8.20—8.30
300 mm. zab	8.40—8.50

Az árak ötven kilogramonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

(Követelmények szerinti)

Budapest, szeptember 1.

Amerika $\frac{3}{4}$ -el magasabb. Kínaiat, vételkedv korlátolt, 20 ezer mm. 5—10 fillérrel magasabb. Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. októberre	11.84—11.85	11.89—11.70
Buza 1912. április	11.88—11.89	11.93—11.94
Rozs 1911. októberre	10.08—10.09	10.15—10.16
Tengeri 1912. május	8.18—8.19	8.24—8.25
Zab 1911. októberre	8.93—8.99	9.06—9.07

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Szeptember 1.

Magyar aranyjárdék 4 $\frac{1}{2}$ %	111.50
Magyar koronajárdék 4 $\frac{1}{2}$ %	91.05
Magyar koronajárdék 3 $\frac{1}{2}$ %	80.35
Magy. földteherm. kötvény 4 $\frac{1}{2}$ %	91.50
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	92.50
Magyar nyerebménysorsjegy kölcsön	218.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155.—
Osztrák járadék papírban	92.20
Osztrák járadék ezüstbe	95.90
Osztrák járadék aranyban	116.—
Osztrák koronajárdék 4 $\frac{1}{2}$ %	92.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	157.—
Osztrák-magyar bankrészevény	19.75
Magyar hitelbank-részevény	850.—
Osztrák hitelintézeti részevény	654.—
Osztr.-magy.-államvasúti részevény	743.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi márka	117.42 $\frac{1}{2}$
London vista	240.45
Páris vista	95.17 $\frac{1}{2}$
20 márkás arany	28.50

Felelős szerkesztő:

Bolgar Lajos.

URANIA

mozgófénykép színház.

(Béni Simonov-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szombaton 1911. szeptember 2.

1. Alarcosbál. Dráma. — 2. Toto soványodni akar. Komikus. — 3. Cukorgyártás. Tanulságos. — 4. Az élet ószén. Dráma. — 5. Károly harci emlékei. — 6. Brandanó herceg. Történelmi dráma. — 7. Bandi mint házörző. — 8. Szarvasvadászat Oroszországban. Lárványosság. — 9. Pathé Journal. Aktuálisok mozgófényképekben.

Előadások d. u. 6 órától kezdve este 11 óráig.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma szombaton, 1911. szeptember 2-án:

1. Vakok munkája. Tanulságos. — 2. Az anya ajándéka. Amerikai dráma. — 3. En csak nőmmel biciklizem. Vigjáték. — 4. A husvétli tojás. Színezett felvétel. — 5. Struc tenyésztés Afrikában. Természettudományi felvétel. — 6. A ravasz Lemke. Bohózat. — 7. Parasztleányból operadiva. Szenzációs sláger kép. — 8. Nauka csizmái. Kacagtató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-es hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Értesítés.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a vezetésem alatt álló helybeli Központi Szálloda bérletével felbogytam és azt f. évi szeptember 1-től Csermák Agoston urra ruháztam át. Amidőn a n. é. közönségnek évek hosszú során át tapasztalt támogatásáért hálás köszönetet mondok s kérem a n. é. közönséget, hogy tartson meg továbbra is jó emlékezetében, utodomat Csermák Agoston urat tartozó kötelességemnek tartom a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlani. Szakmánk terén kifejtett eddigi tevékenysége s multja garanciát nyújtanak arra, hogy a Központi Szálloda a kor magas színvonalán lesz vezetve, s hogy minden tekintetben méltó lesz arra a bizalomra, mit a n. é. közönségtől kiérdemelni törekedtem. Mély tisztelettel

Arad, 1911. augusztus 31.

Rónai A. János.

Értesítés.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a helybeli Központi Szálloda bérletét Rónai A. János urtól a mai napon átvettem s az üzletet egyedül én fogom vezetni. Tartozó kötelességem ez alkalommal magamat a n. é. közönség jóindulatába ajánlani, kérve, hogy elődömmel, Rónai A. János urral szemben tanúsított eddigi pártfogásukba méltóztassanak engem is megtartani. E téren szerzett bő tapasztalataimmal én magam is azon leszek, hogy az üzlet színvonalára kor követelményeihez képest fennmaradjon s a n. é. közönségnek minden tekintetben kellemes otthont biztosítsak.

Arad, 1911. szeptember 1-én.

4194

Mély tisztelettel

Csermák Agoston.

Csillárok,
Villamos felszerelések
legolcsóbban
Diamant-nál

Atzól Péter-utca 2. (az udvarban)

Szülők es gyámok szives figyelmébe
ajánlom iskola beiratási ideény alkalmából dus választéku
fiu- és gyermekruha nagyraktáramat

Braun M.

ARAD,

József főherceg-ut 3.

Arad-esanádi Takarékpénztár-palota,
a Kossuth-szoborral szemben.)

Olcsó árak es szolid kiszolgálás.

uri szabóság, férfi es fiu ruhaáruhá

3802

A közlegő iskolai beiratások alkalmával van szerencsém a nagy-
érdemű közönségnek dusan felszerelt

4112

férfi-, fiu és gyermekruha raktáramat

a legolcsóbb árak és legszolidabb kiszolgálás mellett ajánlani.
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri kész szolgálattal:

Moskovitz Izidor

Iérfi-ruha üzlete

Arad, Asztalos Sándor-utca 10. sz. a. (dr. Keppich-ház.)

Saját magának
ellensége az,

aki drágán vásárol, mikor ugyan
azt 30%-al olcsóbban kaphatja

Varga József

asztalosmestere 4113

Arad, Kápolna-utca 6/B. sz. a.

ahol a legizlésesebb bu-
torok vannak raktáron.

Virág Kálmán

építőmester

elvállalja magán- és bérházak,
valamint nyaralók stilszerű ter-
vezését, művezetését, felépi-
tését és leszámolását. Ugy-
szintén gazdasági épületek,
silos és mindennemű beton és
vasbeton munkák szakszerű
elkészítését iroda és gyár-
telep:

3821

ARAD,

Erzsébet-körút 59. sz.

Telefon szám 65.

Akar ön sok pénzt!

megtakarítani, úgy okvetlen szerezz be cipő, kalap és
uridivat eikkokban szükségletét

KORÁNYI-nál

:: a Szabadság-téren. :: 4076

A beiratáshoz

vidékről érkező i. t. szülőket értesitem, hogy előre-
haladott sasion miatt,

25.000 pár cipő

kalap és uridivatcikkek hallatlan olcsó

árban kerülnek eladásra.

Használja fel e ritka alkalmat és
győződjön meg, mely pénzébe nem
kerül. !! Szenszációs kedvezmény !!

Ingyen javítom a nálam vásárolt cipőket.

Építetők figyelmébe!

Csóbán Tivadar

építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.

Van szerencsém értesíteni az
építetők közönséget, hogy az épi-
tészeti téren mindennemű mun-
kátokat, ugymint:

tervezéseket, új építkezést,
régí épületek átalakítását

egy helyben, mint vidéken a leg-
jutányosabb árban készik.

Tisztelettel:

Csóbán Tivadar,

2881

építész.

SCHUBAUER J.

RUGGYANTABÉLYEGZŐ ÉS
VÉSNÖKI MŰTERME

ARAD, Salacz-u. 3. sz.

Monogram-, címer- és írásvésé-
sek, acél-, réz- és ruggyanta-bélyeg-
zők, pecsétcímerek, stancák, zászlo-
szegek, egyleti- és sportjelvények,
művészies kivitele. Számozógépek,
keletbélyegzők. „Perfekt” kézinyom-
dák, fémsablonok és dombornyomó-
sajtók raktára. 4157

Uj üzlet! Városi és megyei telefon 855. Uj üzlet!

A legelegánsabb női és leányka felöltők
szigoruan szabott árak mellett feltünő
olcsón szerezhethők be

3751

György Menyhért és Társa

ujonnan megnyilt áruházában

Arad, Andrássy-tér 8.

A Minorita templom bejáratával
szemben.

Kérjük választékunk megtekintését vételkényszer nélkül.

Magyar Királyi Államvasutak.

Nyári menetrend.

Érvényes 1911. május hó 1-től.

Arad-Budapest.							
Állomások	Sv. I. II.		Gy. I. II.		Sv. I. II.		Táv. I. II.
	Sv.	Gy.	Sv.	Gy.	Sv.	Gy.	
Arad ... ind.	5-08	6-08	8-20	11-37	4-10	4-51	9-24
Sotronya ...	5-37	6-37		11-53	4-39	5-08	9-52
Kürtös ...	5-57	6-57		12-07	4-55	5-25	10-36
Lökőháza ...	5-58	6-58		12-22	5-04	5-44	10-51
Bánhidai majar	5-58	6-58		12-28	5-10	5-51	11-06
Országot ...	6-02	7-02			5-16	5-56	11-21
Kétegyháza ...	6-10	6-47	9-03	12-38	5-59	6-06	10-40
Ujkigyó ...	6-11	6-48	9-04	12-46	5-00	6-25	10-48
Békés-Csaba ...	6-24			12-59		6-41	11-58
Békés-Földvár ...	6-35	7-06	9-23	1-11	5-19	6-51	11-53
Mezőberény ...	6-43	7-09	9-28	1-29	5-27	7-03	11-53
Gyoma ...	6-58			1-42	5-38	7-57	11-53
Mezőstúr ...	6-57	7-29		1-44	5-35	7-55	11-53
Pusztá-Pó ...	7-31	7-49	10-06	2-18	5-42	8-12	12-53
Pusztá-Tenyés	7-36	7-56	10-13	2-25	5-49	8-19	12-53
Szalok ...	8-02	8-18	10-38	2-53	6-21	8-51	1-10
Szalok ...	8-03	8-19	10-39	3-01	6-22	8-52	1-11
Pusztá-Pó ...	8-27	8-34		3-22		9-16	1-12
Pusztá-Tenyés	8-48	8-43		3-35		10-16	1-15
Szalok ...	9-01	9-52	11-10	3-47	7-02	10-37	1-37
Szalok ...	9-19	9-06	11-22	4-03	7-18	10-48	2-14
Szalok ...	9-26	9-17	11-29	4-15	7-32	1-15	2-12
Ujvárad ...	9-49	9-36	11-45	4-38	7-55	2-08	3-08
Ujvárad ...	9-54	9-38	11-47	4-43	7-58	2-11	3-11
Tápiógyörgye ...	10-13			5-02		2-22	3-22
Tápiószécső ...	10-27			5-17		2-41	3-41
Nagykátá ...	10-51	10-13	12-16	5-44	8-34	3-17	4-17
Tápiószécső ...	11-08			6-02	8-52	3-37	4-37
Tápiófüly-Táplószáp	11-22	10-35	12-39	6-16	9-06	3-51	4-51
Mende ...	11-37			6-31		4-16	5-16
Gyömrő ...	11-46			6-40		4-25	5-25
Maglód ...	11-53		12-57	6-47		4-32	5-32
Rákó ...	12-17			7-07		4-52	5-52
Kőbánya fel. p. u.	12-28			7-18		5-03	6-03
Budapest k. p. u.	12-30	11-25	1-25	7-20		5-05	6-05

Budapest-Arad.							
Állomások	Sv. I. II.		Gy. I. II.		Sv. I. II.		Táv. I. II.
	Sv.	Gy.	Sv.	Gy.	Sv.	Gy.	
Budapest k.p.u. ...	11-25	7-05	8-00	9-00	12-20	5-20	9-20
Kőbánya felső p. u.	11-35		8-11		12-30	5-31	9-31
Rákó ...	11-47	7-21	8-23	9-12	12-38	5-39	9-39
Maglód ...	12-13	7-36	8-47		1-23	5-48	10-23
Gyömrő ...	12-23		8-54		1-31	5-56	10-31
Mende ...	12-33	7-49	9-04		1-39	6-04	10-39
Tápiófüly-Táplószáp	12-43		9-11		1-53	6-14	10-43
Tápiószécső ...	1-03		9-21		2-06	6-24	11-03
Nagykátá ...	1-13	8-19	9-41	8-04	2-28	6-34	11-13
Tápiószécső ...	1-23		10-00		2-47	6-44	11-23
Tápiógyörgye ...	2-03		10-11		2-57	6-54	11-33
Ujvárad ...	2-13	8-50	10-25	8-34	3-13	6-50	12-13
Ujvárad ...	2-17	8-51	10-30	8-35	3-15	6-52	12-17
Szalok ...	2-55	9-09	10-52	8-53	3-41	7-11	12-55
Szalok ...	3-21	9-29	11-09	9-00	4-07	7-37	1-11
Szalok ...	3-28	9-43	11-25	9-14	4-27	7-57	1-18
Pusztá-Tenyés	3-38		11-37		4-41	7-57	1-28
Pusztá-Pó ...	3-51		11-48		4-55	8-11	1-41
Mezőstúr ...	4-11	10-13	12-05	9-45	5-21	8-31	2-11
Mezőstúr ...	4-21	10-14	12-10	9-46	5-24	8-34	2-21
Gyoma ...	4-51	10-37	12-33	9-05	5-53	8-53	2-51
Gyoma ...	5-01	10-43	12-40	9-06	6-08	9-03	2-52
Mezőberény ...	5-21	11-03	1-04		6-38	9-38	3-28
Békés-Földvár ...	5-27		1-13	5-34	6-44	9-44	3-34
Békés-Csaba ...	6-06	11-21	1-28	5-47	7-04	9-54	3-54
Ujkigyó ...	6-44	11-28	2-05	5-57	7-22	9-52	4-22
Ujkigyó ...	6-59		2-17		7-37	9-57	4-37
Kétegyháza ...	7-12	11-41	2-29	6-15	7-57	9-41	4-41
Országot ...	7-13	11-42	2-34	6-18	7-57	9-41	4-41
Országot ...	7-21			6-26		8-03	4-49
Bánhidai majar	7-26			6-31		8-08	4-54
Lökőháza ...	7-34		2-51		8-17		5-10
Kürtös ...	7-49	12-06	3-05		8-32	10-04	5-25
Sotronya ...	7-59		3-15		8-42		5-35
Arad ...	8-13	12-24	3-29	6-59	9-06	10-25	6-02

Arad-Técs.						
Állomások	Gy.		Sv.		Táv.	
	Gy.	Sv.	Gy.	Sv.	Gy.	Sv.
Arad ... ind.	12-32	2-14	4-04	7-08	6-32	11-18
Óthalom ...		2-26	4-15		6-43	11-29
Maroscsicsér ...		2-37	4-24		6-52	11-40
Győrök Mész ...		2-49	4-37		7-05	12-01
Opalos meglél ...		2-55				
Opalos ...		3-02	4-48		7-17	12-16
Radásbánya ...		3-07	4-53		7-22	
M.-Radna (6) ...	1-06	3-15	5-01	7-44	7-29	12-28
Milova-Odv. (1) ...	1-06	3-25	5-11	7-57	7-34	12-33
Konop ...		3-38	5-26		7-46	12-38
Marosborsa ...		3-49	5-42		7-56	1-01
Soborsin ...		4-06	6-05	8-17	8-12	1-12
Zam ...		2-19	7-18	9-11	8-55	2-30
Marosallye ...		2-41	8-16	9-59	9-20	3-07
Déva ...		3-07	8-45	10-37	10-39	3-52
Piski ... (6) ...		3-18	9-02	10-13	10-52	4-11
Piski ... (1) ...		3-25	9-17	10-22	11-07	4-18
Iszváras ...		3-44	9-25	10-53	11-34	4-39
Alváras ... (6) ...		4-15	10-33	11-57	12-20	5-12
Alváras ... (1) ...		4-23	10-41	11-57	12-26	5-20
Gyálbány. (4) ...		4-34	10-53	11-57	12-30	5-41
Gyálbány. (1) ...		4-36	11-53	11-57	12-46	5-43
Técs ... (6) ...		4-57	11-51	12-51	1-12	6-24

Técs-Arad.						
Állomások	Sv.		Gy.		Táv.	
	Sv.	Gy.	Sv.	Gy.	Sv.	Gy.
Técs ... ind.	8-15	3-51	10-57	2-05	8-21	
Gyálbány. (6) ...	8-25	4-15	11-19	2-31	8-31	
Gyálbány. (1) ...	8-35	4-25	11-23	2-36	8-41	
Alváras ... (6) ...	8-45	4-35	11-32	2-50	8-51	
Alváras ... (1) ...	8-55	4-45	11-42	2-54	9-01	
Szászváras ...	9-05	4-55	11-52	3-08	9-11	
Piski ... (6) ...	9-15	5-05	12-02	3-22	9-21	
Piski ... (1) ...	9-25	5-15	12-12	3-36	9-31	
Déva ...	9-35	5-25	12-22	3-50	9-41	
Marosallye (1) ...	9-45	5-35	12-32	4-04	9-51	
Zam ...	9-55	5-45	12-42	4-18	10-01	
Soborsin ...	10-05	5-55	12-52	4-32	10-11	
Marosborsa ...	10-15	6-05	1-02	4-46	10-21	
Konop ...	10-25	6-15	1-12	4-60	10-31	
Milova-Odv. ...	10-35	6-25	1-22	4-74	10-41	
M.-Radna (6) ...	10-45	6-35	1-32	4-88	10-51	
M.-Radna (1) ...	10-55	6-45	1-42	5-02	11-01	
Radásbánya ...	11-05	6-55	1-52	5-16	11-11	
Opalos ...	11-15	7-05	2-02	5-30	11-21	
Opalos meglél ...	11-25	7-15	2-12	5-44	11-31	
Győrök Mész ...	11-35	7-25	2-22	5-58	11-41	
Maroscsicsér ...	11-45	7-35	2-32	6-12	11-51	
Óthalom ...	11-55	7-45	2-42	6-26	12-01	
Arad ...	12-05	7-55	2-52	6-40	12-11	

Arad-Temesvár-Józsefváros.				
Állomások	Sv.		Gy.	
	Sv.	Gy.	Sv.	Gy.
Arad ... ind.	6-15	12-37	4-33	7-15
Újarad ...	6-26	12-49	4-45	7-27
Németság ...	6-42	1-05	5-03	7-43
Vinga ...	6-55	1-18	5-19	7-56
Orcsifalva ...	7-06	1-29	5-30	8-07
Merczfalva ...	7-16	1-40	5-40	8-17
Szentandrás ...	7-27	1-53	5-52	8-28
Temesvár-Jv. ... trk.	7-44	2-10	6-09	8-45

Temesvár-Józsefváros-Arad.				
Állomások	Sv.		Gy.	
	Sv.	Gy.	Sv.	Gy.
Temesvár-Jv. ... ind.	6-30	8-50	2-24	9-06
Szentandrás ...	6-40	9-08	2-42	9-16
Merczfalva ...	6-52	9-22	2-56	10-08
Orcsifalva ...	6-64	9-32	3-08	10-20
Vinga ...	6-76	9-43	3-17	10-31
Németság ...	7-11	9-57	3-30	10-44
Újarad ...	7-23	10-19	3-47	10-56
Arad ... ind.	7-38	11-22	3-58	11-07

(Übénymás nem díjazottik.)

A szeptember hó 3-iki REPÜLŐ-NAP

részletes programja.

— Tudnivalók a repülőnapról. —

Csermák János vasárnapi repülése elé nagy érdeklődéssel tekint egész Aradmegye közönsége. A mai nap folyamán a megye minden részéből, sőt a távolabb eső vidékekről is, Temesvárról, Csabáról, Szegedről, Déváról tömegesen rendelték jegyeket. Óriási közönség lesz jelen a versenytéren és Csermák, ez a bátor és kitűnő pilóta valóban meg is érdemli a hatalmas pártolást. A rendező-bizottság a vasárnapi repülő-napra vonatkozólag az alábbi tudnivalókat közli:

1. Belépti-jegyek e hó 3-án délelőtt 10 óráig az Andrássy téri üzletekben kaphatók. Délelőtt 10 órától kezdve a városban tizenkét pénztár fog működni. A pályaudvaron a kijárat előtt, a Karolina-utca sarkán, a Hungária-kávéház, a Központi-kávéház és a Városi-kávéházak előtt, a Szabadság-téren, a pályára induló autobuszok felszállási helyén (Fehér Kereszt kávéház előtt), a Deák Ferenc utca több pontján s a repülő pályára nyíló utcák torkolatánál. Ezen utóbbiaknál a térre csak a megváltott jegy felmutatása mellett lehet jutni.

2. Minden jegy — a legolcsóbb is — korlátokkal ellátott: helyre szól és a téren se jeggyel, se anélkül senki nem tartózkodhat sőt tartózkodni rendőri g is tilva lesz. A közönség hármat elen bzo:iva van a fize ett helyeken, eméll gva a pályára bel pni a jeggyel bíró közöns gnek sem szabad s az itt e fordulul balesetekétt f lősség t renki nem vála!

3. Vasárnap délután 2 órától kezdve az autobuszok a Városi-kávéház elől indulnak a repülő pályára. Az autobuszokra — tolongások

elkerülése céljából — csak a megváltott belépti-jegy felmutatása mellett lehet felülni.

4. A pályán minden rendű hely ugyanolyan színű zászlókkal lesz jelezve, amilyen az illető helyre szóló jegy. A közönség könnyen megtalálhatja a helyet, melyre jegyet váltott, ha azt a bejáratot keresi, amelynél ugyanolyan színű zászló áll, amilyen színű az ő jegye.

5. A Fehér Kereszt előtt zászló fogja informálni a közönséget arról, hogy kint a pályán lesz-e felszállás, vagy sem. A fehér zászló azt fogja jelenteni, hogy a pilóta okvetlenül repül, a fekete zászló azt, hogy felszállni nem lehet.

6. A repülő pályán háromféle zászló-jelzés lesz. *Piros zászló*: a pilóta azonnal felszáll; *fehér zászló*: a szél még erős, de felszállás lesz; *fekete zászló*: lehetetlen repülni. — Itt megjegyezzük, hogy az eső nem akadály a repülésnek.

7. A rendezőség kéri a közönséget, hogy belépti-jegyét feltűnő helyen viselje, a jegy hiánya új fizetést igényel.

8. A pályán a rend fentartására katonaság, gyalogos- és lovasrendőrök és karszalagos rendezők fognak felügyelni. A rendezők fehér vagy piros karszalagot viselnek. A rendezőség kéri a közönséget, hogy esetleges panaszával kint a pályán a piros karszalaggal bíró rendezőkhöz forduljon.

9. Fogatok és autobusz a tribünök előtt uton állanak meg, a pályára be ezek sem hajthatnak.

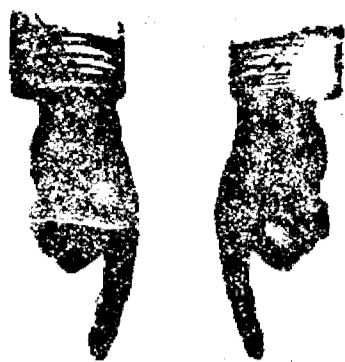
10. Buffetről a közönség részére gondoskodva van.

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

csillárokkalegyütt kedvező ártételekkel
mellett ezrei és százai**KOCH DÁNIEL**Villamoscsengő és telefonberendezésvállalato
Arad, Deák Ferencz-u. 42.Egy arad-hegyaljai bor-
kereskedő cég keres egy**bor utazót,**ki jutalék ellenében haj-
landó utazni, jó ered-
mény esetén az illető
fix havi pótlékban ré-
szesülne, kik ilyen al-
kalmazásban már vol-
tak, előnyben részesül-
nek. Ajánlatok e lap
kiadóhivatalához cim-
zendők. 4154**Husserl Manó**Arad, Szt. Pál-utca 11. sz.
Telefon 348. szám.Csatornázás és vízvezeték
szerelő bádogos. Készítmo-
dern butor veretét. Fém-
csiszolás, galvanizálás.
(Nikkelezés, vörös és sár-
ga rezezés, horgonyozás,
ónozás, aranyozás, ezü-
sítés.) 3841

Galvanoplasztikai munkák

Iskolakönyvek

tartós bekötését szolid árak mellett vállalja az

Aradi Nyomda Részvénytárs.

könyvkötészete József főherceg-ut 22. szám.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a n. é. közönséget és
jóbarátaimat értesíteni, hogy teljesen
átalakított, illetve berendezett**Erdélyi kávéházamat**szeptember 2-án, szombaton este ün-
nepélyesen megnyitom.Szíves látogatást kér kitűnő tiszte-
lettel!**Balázs Antal** kávész.**Nem fényes berendezés!**hanem óriási nagy vá-
laszték őszi és téli
angol női és gyer-
mek felöltőkben
áll nagyon olcsó
árak mellett a n. é.
közönség rendelkezésére**Schwartzberger Manó**

női felöltő áruházában 2671

ARAD, Vörösmarty-utca 3.

(Színház hátsó bejáratával szemben.)

Alkalmi vételek

és eladások

ékszertárgyakbanarany és ezüstneműkben. Arad legnagyobb
óra- és ékszerárátára**Deutsch Izidor**

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

1898.

Zálogcédulákarany és ezüstneműk, gyémánt és bril-
liáns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyakra átcsere-
lőnek

TELEFON 438.

TELEFON 438.

Andrássy-tér 8. számú

házban egy

üzlethelyiség— különösen dohánytözsédének al-
kalmas — folyó évi november
hó 1-ére**kiadó.**Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-
hivatalában, József főherceg-ut 22.**LEGUJABB ÉS LEGFINOMABB COSTÜMKELMÉK MEGÉRKEZTEK!**

140—150 cm. szélességben.

Az idény legnagyobb újdonsága **Doubl-kelmék**, amelyek kiraka-
tinkban már megtekinthetők. — A n. é. közönség szíves figyelmét
felhívjuk, hogy külön osztályt létesítünk **fekete és tegethóf**
kelmékből, ezek közt különös gondot fordítottunk azon **tegethóf**
kelmékre, amelyek a felsőbb leányiskola és polgári iskola növén-
dékeinek valók. Ezen kelméket rendkívül olcsó árért arusítjuk,
feltétlen jó minőség színtartó és semmit sem gyűrődik. Ezen kel-
mék nevei: **120 cm. széles méterenkint: Tisza K 2-60,**
Abbazia K 3—, Julia K 3-60. 140 cm. széles: Fiume K 5.**ROSENBLÜH H. ÉS TSA.**

Haan rovatban minden szöveg
szöveg beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22.
Kiadóhivatali telefon: 181. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegyen a szöveg előír — avagy levélbélyegeken. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzéad. Levélbeni megkeresésnél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításra szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg matolendő. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számítódik. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kivant szövegek a hirdetésben mélyhúzással jelszavak. Az apró hirdetések 4-óra fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kizárólag díjlanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettek semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Szőke, barna.

vagy fekete hajfestékek, természetes élethű színekben. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

Repülő

versenyen szeretném az időt egy mulatni vágyó hölgygyel eltölteni, aki szeret szórakozni, az írjon és jelezze e lapban, hogy hol találkozhatunk. Jellege: „Vasakarát.”

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. 1-8329

G. és társai. 5071

Ha ezután esténként társaságunkba óhajt lenni, úgy vélünk a „Fehér Kereszt”-ben találkozhat. X. Y. Z.

Elragadtatással

beszélnek mindenütt a „Molly” kézfínomító kitűnő hatásáról. Egy üveg ára 1 korona. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

Posta

közeliében kísért szép kis leányt kérdem, ismerettség lehetséges-e? Zord ifju. 5072

607.

Higiénikus gummi-ujdonság a legjobb, 6 drb. 3 kor., 12 drb. 5 kor. 50 fill. Egyedárusítás Aradon: Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

ALKALMAZÁST NYER.

Segédet keresek,

aki vas, fűszer, rőfős és rövidáru szakmában jártas. Ajánlatok Vöröskereszt Andor, Selénd. 4088

Segédet keresek

ki a vas, fűszer, rövid és norinbergi-áru szakmában jártas. Ajánlatok Weiszberger Lipót címre Honctőre küldendők. 4185

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

a városházához közel teljesen csöndes udvarban két szobás, konyhás, fürdő-szobás lakást. Ajánlatokat kiadó lakás címen a kiadóhivatalba kérek.

KIADÓ LAKÁS.

Varjassy József u. 32

számu házban 8 szoba, fürdő-szoba, minden hozzá tartozóval november hó 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott. 4061

Két szoba konyha

kamra szép uri lakás viz- és villanyberendezéssel november hó 1-ére kiadó. Deák F.-utca 22. 4158

2 szoba-

és fürdőszobából álló utcai garcon lakás a Faragó-házban Széchenyi-u. 7. sz. földszint, november 1-től kiadó. Bővebbet az Aradi első takaréknál. 3785

Utcai lakás

2 szoba, mellékhelyiségekkel csendes házban kiadó. Demeter-utca 111/a. sz. 4184

Butorozatlan

erkélyes utcai szoba törvényszékek szemben azonnal kiadó. Cím: a kiadóban

Kiadó

3 szoba, elő, fürdő és cseléd szoba minden hozzátartozóval, Deák Ferenc-utca 39. sz. újonnan épült udvari urilakás november 1-re, esetleg előbb is. 4197

4 szoba-

elő- és fürdőszobából és minden hozzátartozóból álló lakás Bathányi-u. 83/a. sz. alatt november 1-től kiadó. Bővebbet a házmesternél. 3785

Minden ragyog.

ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisznál. 1-8326

VÉTEL ÉS ELADÁS.

10 koronától kezdve

férfi fűző, boks cipő kapható Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél Szabadság-tér 15. Bizomány raktarak Csermón és Piskin. 3451

Hangverseny cimbalom

kettős fenékkal, teljesen jó karban, eladó. Ára 150 korona. Demeter-utca 90/a sz. alatt.

Kopott parket

tükörfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöli fel. 1-8328

Tisztult köpeny

teljesen jó állapotban olcsón eladó. Demeter-utca 90/a.

Gyári áron álló

jó és olcsó női, férfi és gyermek cipők nagy választékban csak az Amerikai áruházban, Salacz-utca 1. sz. Róna Jenőnél szerezhető be. 3988

Iskolakönyvek

a legújabb kiadásban, a tantestületek által előírt író és rajzszerek, valamint az összes iskolai cikkek előnyösen szerezhető be Pichler Sándor könyv-, papír- és írószerekkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. 2551

Eladó

elköltözés folytán jó karban levő ebédlő, hálószoba és szalonberendezés. Bővebbet Szentlászló-utca 7. földszint 2. 4110

30-40 métermássa

makulatura olcsón eladó, Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében, Andrassy-tér 16. 555

Hegyi események az 515

teljesen érett, a legjobb fajokban, nagy mennyiségben kapható Palkó Lázár szőlőgazdaságában. 3181

Egy üzleti berendezés

olcsó árban eladó. Süttö Józsefnél, Forray utca. Ugyanott kiselejtett porcellán kapható, különként 20 kr.-ért. 4009

Veszek

egy nagyobb és egy kisebb házat, nagy bankteherrel is, némi készpénzfizetéssel. Ügynökök díjaztatnak. Címem a kiadóban meg tudható. 4188

Eladók 4195

Kölcsey-utca 9. számú házban összes ajtó és ablakok, melyek november 1-én átvehető. Bővebbet Herold Rezsőnél Kisszentmiklós.

Eladó

egy 1200 koronás nagyvendéglői takaréktűzhely 200 koronaért és egy önműködő Wilvandel-féle sör-apparátus. Bővebbet Herold Rezsőnél Kisszentmiklós. 4195

ÜZLETEK.

Lippán

a Főutca legforgalmasabb helyén egy már 50 év óta fennálló rőfős és rövidáru üzlet áruraktára eladó és az üzleti helyiség bérbeadandó. — Ugyanott nagyobb gabona magtár szintén bérbeadó. Bővebb felvilágosítást nyújt; Grosz József fakereskedő, Lippa. 4128

Évek óta fennálló

vegyeskereskedés tágas helyiség pincével, trafik italmérés stb. engedélyek, más vállalat miatt eladó. Bővebbet Deák F.-utca 22. 4153

Kurticsán

az országút mellett 12 év óta fennálló vegyeskereskedés hozzávaló raktárakkal és 8 szobás lakással, más vállalat miatt bérbeadandó. Bővebbet Ispravnik Liviusnál Kurtics. 4152

INGATLAN.

Eladó

földbirtok Arad megyében, Aradkövi (Kuvin) község határában 254 m. hold szántó és 20 m. hold legelő-föld. A gyoroki állomástól 1/2 órai kocsijárással, a hegyaljai motorostól 1/2 órai gyalogolással van. A földbirtok közepetáján 7 éves gazdasági épületekkel, melyek teljesen jókarban vannak és cseréppel fedettek. Tudakozni lehet a tulajdonosnál, Wiesenmayer János földbirtokos Ujszentanna, Andrassy-utca 747. szám. 4186

KÜLÖNFÉLE.

1-2 iskolás

gyermek az összes iskolák közvetlen közelében felvétetik. Bővebbet ifj. Klein Mór könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. 3599

Intelligens izr. családnál

iskolás gyermekek teljes ellátással felvétetnek, zongora használatlaltal. Petőfi-utca 10. I emelet, ajtó 4. 3913

Augusztus 25-én

nyílt meg Aradon a Ferencz-téri polgári fiú-iskola mellett a „Minerva” könyv- és papirkereskedés. Knieszer Imre és Tsa. 3983

Érdeklődő hölgyeknek

szívesen rendelkezésére bocsájtom hálából azon kitűnő szert, amely egyszerre szabadított meg mindenféle haj és fejbőr bajoktól. Flórián-utca 5c. sz. ajtó 2. kapu alatt jobbra. 4196

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcímje. 1-8329

Vidéki szülők figyelmébe!

Ha iskolás gyermekét uri családnál jól kívánja elhelyezni, úgy időt és fáradságot takarít meg, ha a Gyorsfutár irodához, Deák Ferenc-utca 80., Fábrián-utca sarok, fordul. Szános uri család pontos címe előjegyzésben van. 4072

Vidéki 4123

leánykáknak jó és gondos ellátást ajánl özv. Preisinger Betáné okleveles tanítónő Arad, Magyar-utca 24

Vidéki szülőknek!

Ingyen corepetálás és szigorú felügyelet mellett olcsón elfogad intelligens család 1-2 iskolás fiút teljes ellátásra. Cím: Bocskai tér 3 ajtó 15. 4070

Kerékpáros Gyorsfutár Vállalat ::
Telefon 848.
Iroda: Deák Ferenc-utca 30. szám. (Fábrián-utca oldalán.) 3443

Olcsó**természetes ásványvíz**

2 literes lithiumos borhegyi borvíz üvegcserevel 36 fillérért kapható Kardos Miklós ásványvíz raktárában Arad, Szabadság-tér 12. (Vaskapu.) 10 üveg vételére házhoz szállítatik. Üvegbetét 12 fillér. Telefon. 3745

Nagy Sándor

szobrász

Arad, Kossuth-utca 4. sz.
(Matrovița kőfaragó telepén.)

Készít művészi kivitelű fi-gurális és dekoratív

szobrász munkákat

u. m.: portrékat természet és fénykép után, sírmlékeket, mindennemű iparművészeti tárgyakat, modern épület, díszítő szobrászmunkákat, terakotta, kő, gipsz, cement, stb. anyagokból és azok javítását vállalja a legolcsóbb árért. 4407

91—1911.

Hirdetmény.

A kedvezményes boritaladó fizetésére igényt tartó szőlősgazdák ezennel figyelmeztetnek, miszerint a házi fogyasztásra szánt évi szükségletüket az 1892. XV. t. cz. 3. §-ra való hivatkozással folyó évi szeptember hó 15-ig a fogyasztási adófelügyelőségnek bejelenteni el ne mulasszák.

Löcs Rezső,
v. tanácsos.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Szülők szives figyelmébe

ajánlom az iskola beiratási időny alkalmából kiváló minőségű

fiu- és leányka-cipőimet

ugyszintén összes felszerelési cikkeit u. m. kalap, gallér, kézelő, nyakkendő és fehérneműeket, miket üzletáthelyezés folytán ez alkalommal gyári áron árusítok.

Kérem próbavásárlást tenni.

Iványi Menyhért.

Arad, Forrai-utca gróf Hunyadi-palota. 4011

592—1911. g. szám.

Árlejtségi hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mikelakai zsilip-örház építése iránt folyó évi szeptember hó 4-én délelőtt 10 órakor árlejtsést tart.

Kikiáltási ár: 2553 korona 05 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokból a városi pénztárban.

Az árlejtsésen résztvenni csak trásbéli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a

bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtségi feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtségi feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtsést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1911. évi augusztus hó 14-én tartott üléséből:

A gazdasági szék.

Használt**ó l o m**

megvételre kerestetik

19388—1911

Hirdetmény

Közhírré tesszük, hogy a cs. és kir. közös hadsereg nem télyeg s állományu legénységének ellenőrzési szemléi a cs. és kir. közös hadügyminiszter úrral egyetértőleg hozott határozat folytán nem különben a m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléis a folyó évben nem tartatnak meg.

A tartalékos tiszteknek és tiszt-tisztviselő, valamint hadapród-jelölteknek és hasonló állásuaknak bemutatása azonban az eddigi módon a folyó évben is megtartandó.

A városi tanács.

Intézeti leányfelöltők és leánykostümök**Őszi ujdonságok.****Gyászruhák, gyászbluzok.**

Legujabb angol női felöltők

Divatkabátok

Kosztümök

Aljak

Divatbluzok

Jupponok

Gyermek ruhák

Legnagyobb választékban és legjutányosabban beszerezhető:

Radó Gyula

uj divatáruházában, Arad,
Andrássy-tér, Weitzer-utca sarkán.

Telefon 238.

4147